

หนังสือชุดวิชาป้องกันการทุจริต กระทรวงคมนาคม
ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ตามหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)
ของสำนักงาน ป.ป.ช.

“ภายในเวลา ๑๐ ปี เมืองไทยน่าจะเจริญ
ข้อสำคัญ คือ
ต้องหยุดการทุจริตให้สำเร็จและไม่ทุจริตเสียเอง”

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร

พระราชทานแก่คณะผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ
ในโอกาสเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณ
เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำนำ

หนังสือชุดวิชาป้องกันการทุจริต กระทรวงคมนาคม เป็นผลจาก ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต มุ่งเน้นกระบวนการกล่อมเกลாதองสังคม สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ปลุกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ จิตอาสาและเสียสละเพื่อส่วนรวม ให้สามารถคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริตขึ้น ยกร่างและจัดทำเนื้อหาหลักสูตร ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เป็นหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ขึ้น

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบหลักการเกี่ยวกับหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) นำไปปรับใช้ในการสอนของสถานศึกษา รวมถึงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ข้าราชการ บุคลากรภาครัฐ และประชาชน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรไปพิจารณาปรับใช้กับกลุ่มเป้าหมายตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ โดยมีเนื้อหา ๔ ชุดวิชา ได้แก่

- ๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) ความอภัยและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๓) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- ๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

กระทรวงคมนาคม ตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันการทุจริต โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือชุดวิชาป้องกันการทุจริต กระทรวงคมนาคม จะเป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สร้างทัศนคติและค่านิยมต่อต้านการทุจริต ดำรงตนและปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวงคมนาคม

มิถุนายน ๒๕๖๒

สารบัญ

วิชาที่ ๒	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต	
	ตามหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education)	
	ของสำนักงาน ป.ป.ช.	๑
	๑. การทุจริต	๕
	๒. ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต	๒๓
	๓. สื่อการเรียนรู้ประกอบวิชาที่ ๒	
	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต	๔๑
ตัวอย่างกรณีศึกษา		๔๕
	- กรณีศึกษา : การต่อสู้กับปัญหาการคอร์รัปชันของฮ่องกง	๔๗
	- ตัวอย่างคดีสำคัญที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูล	
	(พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗)	๕๒
	- คำฟ้องขอให้ “สุจริต” เพื่อชีวิตสันติสุข	๕๕
แบบทดสอบ		๕๙

วิชาที่ ๒

ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
ตามหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education)
ของสำนักงาน ป.ป.ช.

วิชาที่ ๒ : ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

จำนวนชั่วโมง : ๓ ชั่วโมง

เรื่อง ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

สาระสำคัญ

ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย สาเหตุ รูปแบบและผลกระทบของการทุจริต ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต ระดับการทุจริต สถานการณ์การทุจริต ผลกระทบของการทุจริต ทิศทางในการมีส่วนร่วมป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริต ระดับของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต และการลงโทษทางสังคม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย สาเหตุ รูปแบบและผลกระทบของการทุจริตต่อการพัฒนาสังคม และประเทศ
๒. สามารถวิเคราะห์ตนเองและตระหนักถึงความละอายและไม่ทนต่อการทุจริต
๓. สามารถส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตได้

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมาย สาเหตุ รูปแบบและผลกระทบของการทุจริตต่อการพัฒนาสังคม และประเทศ วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต ระดับการทุจริต สถานการณ์การทุจริต ผลกระทบของการทุจริต ทิศทางในการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต การตระหนักถึงความละอายและไม่ทนต่อการทุจริต ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

วิธีการฝึกอบรม

๑. การประเมินตนเอง ก่อนและหลังการอบรม / เรียน
๒. วิทยากรบรรยายให้ความรู้
๓. ศึกษากรณีตัวอย่าง/กรณีศึกษา ผลที่เกิดจากการทุจริต

สื่อการเรียนรู้

๑. แบบประเมินตนเอง ก่อนและหลังการอบรม
๒. กรณีตัวอย่าง / กรณีศึกษา
๓. เอกสารประกอบการอบรม โจทย์สัมมนา/บ่งการ
๔. สื่อเทคโนโลยี /สื่ออิเล็กทรอนิกส์/ สื่อวีดิทัศน์ สำนักงาน ป.ป.ช.

การวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
๒. ประเมินจากผลการเปลี่ยนแปลงเจตคติของผู้เข้ารับการอบรม
๓. ประเมินผลงานจากโจทย์สัมมนา / บ่งการ

เนื้อหาโดยสังเขป
วิชาที่ ๒ : ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
จำนวนชั่วโมง : ๓ ชั่วโมง

รายละเอียดเนื้อหา

๑. การทุจริต

ปัญหาการทุจริต เป็นปัญหาที่สำคัญทั้งของประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ปัญหาการทุจริตจะทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่างๆ เกิดขึ้น ทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และนับวันปัญหาดังกล่าวก็จะรุนแรงมากขึ้น และมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น จากเดิมที่กระทำเพียงสองฝ่าย ปัจจุบันการทุจริต จะกระทำกันหลายฝ่าย ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชน โดยประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ๆ คือ ผู้ให้ผลประโยชน์กับผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน トラาบใดที่ผลประโยชน์สมเหตุสมผลต่อกัน ก็จะนำไปสู่ปัญหาการทุจริตได้ บางครั้งผู้รับผลประโยชน์ก็เป็นผู้ให้ประโยชน์ได้เช่นกัน โดยผู้รับผลประโยชน์และผู้ให้ผลประโยชน์ คือ

ผู้รับผลประโยชน์ จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจ หน้าที่ในการกระทำการดำเนินการต่างๆ และรับประโยชน์จะเป็นไปในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การเรียกรับประโยชน์โดยตรง การกำหนดระเบียบหรือคุณสมบัติที่เอื้อต่อตนเอง และพวกพ้อง

ผู้ให้ผลประโยชน์ เช่น ภาคเอกชน โดยการเสนอผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ เช่น เงิน สหิทธิพิเศษอื่นๆ เพื่อจูงใจให้นักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบหรือผิดกฎหมาย เป็นต้น

๑.๑ ทุจริต คืออะไร

คำว่าทุจริต มีการให้ความหมายได้มากมาย หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะมีการให้ความหมายดังกล่าวไว้ว่าอย่างไร โดยที่คำว่าทุจริตนั้น จะมีการให้ความหมายโดยหน่วยงานของรัฐ หรือการให้ความหมายโดยกฎหมาย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการให้ความหมาย

จากแหล่งใด เนื้อหาสำคัญของคำว่าทุจริตก็ยังคงมีความหมายที่สอดคล้องกันอยู่นั้นคือ การทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่มี มีการแสวงหาหรือเอาผลประโยชน์ของส่วนรวมมาเป็นส่วนตัว ทั้งๆ ที่ตนเองไม่ได้มีสิทธิในสิ่งๆ นั้น การยึดถือเอามาดังกล่าวจึงถือเป็นสิ่งที่ผิด ทั้งในแง่ของกฎหมายและศีลธรรม

ในแง่ของกฎหมายนั้น ประเทศไทยได้มีการกำหนดถึงความหมายของการทุจริตไว้หลักๆ ในกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑(๑) “โดยทุจริต” หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๔ คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง “ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นหรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น”

นอกจากนี้ คำว่าทุจริต ยังได้มีการบัญญัติให้ความหมายเอาไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยระบุไว้ว่า ทุจริต หมายถึง “ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง”

ในคำภาษาอังกฤษ คำว่าทุจริตจะตรงกับคำว่า Corruption (คอร์รัปชัน) โดยในประเทศไทย มักมีการกล่าวถึงคำว่าคอร์รัปชันมากกว่าการใช้คำว่าทุจริต โดยการทุจริตนี้สามารถใช้ได้กับทุกที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หน่วยงานของเอกชน หากเกิดกรณีการยึดเอา ถือเอาซึ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมไม่คำนึงถึงว่าสิ่งๆ นั้นเป็นของของตนเองหรือเป็นสิทธิที่ตนเองควรจะได้มาหรือไม่แล้วนั้น ก็จะเรียกได้ว่าเป็นการทุจริต เช่น การทุจริตในการเบิกจ่ายเงิน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชน การกระทำเช่นนี้ก็ถือเป็นการทุจริต

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคอร์รัปชันมิได้เกิดเฉพาะในวงราชการเท่านั้น ดังนั้น ในอีกมุมหนึ่งคอร์รัปชันจึงต้องหมายรวมถึงการแสวงหาผลประโยชน์ของภาคธุรกิจเอกชน ในรูปของการให้สินบนหรือสิ่งตอบแทน แก่พนักงานการเมือง

หรือข้าราชการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเอง อยากรู้ได้ในรูปแบบของการประมูล การสัมปทาน เป็นต้น รูปแบบเหล่านี้จะสามารถสร้างกำไรให้แก่ภาคเอกชน เป็นจำนวนมาก หากภาคเอกชนสามารถเข้ามาดำเนินงานได้ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการทรัพย์สิน ประโยชน์อื่นนอกเหนือจากสิ่งที่ได้รับตามกฎหมาย เมื่อเหตุผลของทั้งสองฝ่ายสามารถบรรจบหากันได้ การทุจริตก็เกิดขึ้นได้

จากนิยามของการทุจริตคอร์รัปชันไม่เพียงแต่จะกินความถึงการทุจริต คอร์รัปชันในระบบราชการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงเรื่องกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในภาคเอกชนอีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การทุจริตคอร์รัปชัน คือ การทุจริตและการประพฤติมิชอบของข้าราชการ

ดังนั้น การทุจริต คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหา ประโยชน์หรือให้ได้รับสิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบาย ที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้องรวมถึงการทุจริตเชิงนโยบาย

๑.๒ รูปแบบการทุจริต

รูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑) แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบการทุจริตในเรื่องของอำนาจ และความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ (ผู้ให้การช่วยเหลือ) กับผู้ถูกอุปถัมภ์ (ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ) ในกระบวนการการทุจริต มี ๒ ประเภท คือ

(๑) การทุจริตโดยข้าราชการ หมายถึง การกระทำที่มีการใช้ หน่วยงานราชการเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศ โดยลักษณะของการทุจริต โดยข้าราชการสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทย่อย ดังนี้

- การคอร์รัปชันตามน้ำ (corruption without theft) จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องการสินบน โดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติ ของทางราชการ แต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับการจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้นๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติที่หน่วยงานนั้นจะต้องได้รับก็ยังคงได้รับต่อไป เช่น การจ่าย เงินพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ในการออกเอกสารต่างๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ ที่ต้องจ่ายอยู่แล้ว เป็นต้น

- การคอร์รัปชันทวนน้ำ (Corruption with theft) เป็นการคอร์รัปชันในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเรียกร้อยเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใด เช่น ในการออกเอกสารของหน่วยงานราชการไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่กรณีนี้ มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ที่มาใช้บริการของหน่วยงานของรัฐ

(๒) การทุจริตโดยนักการเมือง (political corruption) เป็นการใช้หน่วยงานของทางราชการ โดยบรรดานักการเมืองเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศเช่นเดียวกัน โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะเป็นในระดับที่สูงกว่า เช่น การทุจริตในการประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ และมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ต่างๆ จากภาคเอกชน เป็นต้น

๒) แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ มี ๒ ประเภท คือ

(๑) เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนด กฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อกลุ่มธุรกิจของตนหรือพวกพ้อง

(๒) เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎ และระเบียบที่ดำรงอยู่ ซึ่งมักเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบเหล่านั้นที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ความคิดเห็นของตนได้ และการใช้ความคิดเห็นนั้นอาจไม่ถูกต้องหากมีการใช้ไปในทางที่ผิดหรือไม่ยุติธรรมได้

๓) แบ่งตามลักษณะรูปธรรม มีทั้งหมด ๔ รูปแบบ คือ

(๑) คอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา (Procurement Corruption) เช่น การจัดซื้อสิ่งของในหน่วยงาน โดยมีการคิดราคาเพิ่มหรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

(๒) คอร์รัปชันจากการให้สัมปทานและสิทธิพิเศษ (Concessionaire Corruption) เช่น การให้เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

(๓) คอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ (Privatization Corruption) เช่น การขายกิจการของรัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดิน ทรัพย์สิน ไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ เป็นต้น

(๔) คอร์รัปชันจากการกำกับดูแล (Regulatory Corruption) เช่น การกำกับดูแลในหน่วยงานแล้วทำการทุจริตต่างๆ เป็นต้น

นักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต ได้มีการกำหนดหรือแบ่งประเภทของการทุจริตเป็นรูปแบบต่างๆ ไว้ เช่น การวิจัยของรองศาสตราจารย์ **ดร.นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ** ได้แบ่งการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่

๑) การใช้อำนาจในการอนุญาตให้ละเว้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบของรัฐ เพื่อลดต้นทุนการทำธุรกิจ

๒) การใช้อำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบของสิ่งของและบริการ หรือสิทธิให้แก่เอกชน และ

๓) การใช้อำนาจในการสร้างอุปสรรคในการให้บริการแก่ภาคประชาชน และภาคธุรกิจ เนื่องจากเงินเดือนและผลตอบแทนในระบบราชการต่ำเกินไป จนขาดแรงจูงใจในการทำงาน

นอกจากนี้ จากผลการสอบสวนและศึกษาเรื่องการทุจริตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวน และศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภา (วิชา มหาคุณ) มีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชัน ออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑) **การทุจริตเชิงนโยบาย** เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๒) **การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ** เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันมักเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างนักการเมือง พ่อค้าและข้าราชการประจำ

๓) **การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง** การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการสมยอมราคา ตั้งแต่ขั้นต้นการออกแบบ กำหนดรายละเอียดหรือสเปกงาน กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลางออกประกาศประกวดราคาการขายแบบ การรับและเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญาทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่องโหว่ ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ ยังมีการทุจริต

ที่มาเหนือเมฆคือการอาศัยความเป็นหน่วยงานราชการด้วยกัน จึงได้รับการยกเว้น และการไม่ถูกเพ่งเล็ง แต่ความจริงผลประโยชน์จากการรับงานและเงินที่ได้จากการรับงานไม่ได้ นำส่งกระทรวงการคลัง เป็นผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคล ซึ่งไม่แตกต่างอะไรกับการจ้างบริษัทเอกชน

๔) การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์ โดยมีขอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทน ให้ลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น การทำสัญญาสัมปทานโรงงานสุรา การทำสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม เป็นต้น

๕) การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้ มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

จากการศึกษาวิจัยโครงการประเมินสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทยของ เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ ได้ระบุเงื่อนไข/สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันอาจมาจากสาเหตุภายในหรือสาเหตุภายนอก ดังนี้

๑) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

๒) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

(๑) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่ำมาก ไม่ได้สัดส่วนกับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอ ก็ต้องหาทางใช้อำนาจไปทุจริต

(๒) ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไร เกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คุณรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอ ก็หาโดยวิธีมิชอบ

(๓) **ด้านวัฒนธรรม** ได้แก่ การนิยมนำเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว หรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

(๔) **ด้านการเมือง** ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากนักการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้ในประเด็นการใช้จ่ายเงิน การหารายได้และการตัดสินใจพิจารณาโครงการของรัฐ

(๕) **ด้านระบบราชการ** ได้แก่

- ความบกพร่องในการบริหารงานเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริต

- การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจจะทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง

- การที่ขั้นตอนของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลามาก จึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ

- การตกอยู่ใต้อาณาเขตล้อมและอิทธิพลของผู้ทุจริตมีทางเป็นไปได้ที่ผู้นั้นจะทำการทุจริตด้วย

- การรวมอำนาจ ระบบราชการมีลักษณะที่รวมศูนย์ ทำให้ไม่มีระบบตรวจสอบที่เป็นจริงและมีประสิทธิภาพ

- ตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะอำนวยต่อการกระทำผิด เช่น อำนาจในการอนุญาต การอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ประกอบการเอกชนมักจะยอมเสียเงินติดสินบนเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว

- การที่ข้าราชการผู้ใหญ่ทุจริตให้เห็นเป็นตัวอย่างแล้วไม่ถูกลงโทษ ข้าราชการชั้นผู้น้อยจึงเลียนแบบกลายเป็นความเคยชินและมองไม่เห็นว่า การกระทำเหล่านั้นจะเป็นการคอร์รัปชันหรือมีความสับสนระหว่างสินน้ำใจกับคอร์รัปชันแยกออกจากกัน

(๖) **กฎหมายและระเบียบ** ได้แก่

- กฎหมายหลายฉบับที่ใช้อยู่ยังมี “ช่องโหว่” ที่ทำให้เกิดการทุจริตที่ดำรงอยู่ได้

- การทุจริตไม่ได้เป็นอาชญากรรมให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายหาพยานหลักฐานได้ยาก ยิ่งกว่านั้นคู่กรณีทั้งสองฝ่ายมักไม่ค่อยมีฝ่ายใดยอมเปิดเผยออกมา

และถ้าหากมีฝ่ายใดต้องการที่จะเปิดเผย ความจริงในเรื่องนี้ กฎหมายหมิ่นประมาท ก็ยังเอาไว้ อีกทั้งกฎหมายของประเทศเอาผิดกับบุคคลผู้ให้สินบนเท่าๆ กับผู้รับสินบน จึงไม่ค่อยมีผู้ให้สินบนรายใดกล้าดำเนินคดีกับผู้รับสินบน

- ราษฎรที่รู้เห็นการทุจริตก็เป็นโจทก์ฟ้องร้องมิได้ เนื่องจากไม่ใช่ผู้เสียหาย ยิ่งกว่านั้นกระบวนการพิจารณาพิพากษายังยุ่งยากซับซ้อนจนกลายเป็นผลดีแก่ผู้ทุจริต

- ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยากซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

(๗) การตรวจสอบ ได้แก่

- ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็ง ทำให้กระบวนการต่อต้านการทุจริตจากฝ่ายประชาชนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

- การขาดการควบคุมตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบหรือกำกับดูแลอย่างจริงจัง

(๘) สาเหตุอื่นๆ

- อิทธิพลของภรรยาหรือผู้หญิง เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดสามี อันเป็นตัวละครสำคัญที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สามีของตนทำการทุจริตเพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

- การพนัน ทำให้ข้าราชการที่เสียพนันมีแนวโน้มจะทุจริตมากขึ้น

๑.๔ ระดับการทุจริตในประเทศไทย

๑) การทุจริตระดับชาติ เป็นรูปแบบการทุจริตของนักการเมืองที่ใช้อำนาจในการบริหารราชการ รวมถึงอำนาจนิติบัญญัติเป็นเครื่องมือในการออกกฎหมาย แก้ไขกฎหมาย การออกนโยบายต่างๆ โดยการอาศัยช่องว่างทางกฎหมาย

๒) การทุจริตในระดับท้องถิ่น การบริหารราชการในรูปแบบท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจเพื่อให้บริการต่างๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น แต่การดำเนินการในรูปแบบของท้องถิ่นก็ก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตเป็นจำนวนมาก ผู้บริหารท้องถิ่นจะเป็นนักการเมืองที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น หรือนักธุรกิจที่ปรับบทบาทตนเองมาเป็นนักการเมือง และเมื่อเป็นนักการเมือง

เป็นผู้บริหารท้องถิ่นแล้วก็เป็นโอกาสในการแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเอง และพวกพ้องได้

ระดับการทุจริตในประเทศไทยที่แบ่งออกเป็นระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการทุจริตที่คล้ายกัน เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การประมูล การซื้อขายตำแหน่ง โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นที่มีชาวจำนวนมากเกี่ยวกับผู้บริหารท้องถิ่นเรียกรับผลประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น โดยการทุจริตที่เกิดขึ้นอาจจะไม่ใช่การทุจริตที่เป็นตัวเงินให้เห็นได้ชัดเจนเท่าใด แต่จะแฝงตัวอยู่ในรูปแบบต่างๆ หากไม่พิจารณาให้ถี่ถ้วนแล้วอาจมองได้ว่าการกระทำดังกล่าวไม่ใช่การทุจริต แต่แท้จริงแล้วการกระทำนั้นเป็นการทุจริตอย่างหนึ่ง และร้ายแรงมากพอที่จะส่งผลกระทบต่อก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติ ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น การประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งผู้บังคับบัญชาให้คะแนนประเมินพิเศษแก่ลูกน้องที่ตนเองชอบทำให้ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าความเป็นจริง ที่บุคคลนั้นควรจะได้รับ เป็นต้น การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดทางวินัย ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีบทบัญญัติเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ให้ยึดถือปฏิบัติอยู่แล้ว ซึ่งหากเกิดกรณีดังกล่าวขึ้นเท่ากับว่าเป็นการกระทำที่ทุจริต และประพฤติดิตประมวลจริยธรรมอีกด้วย

๑.๕ สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย

การทุจริตที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ หากประเทศใด มีการทุจริตน้อยจะส่งผลให้ประเทศนั้นมีความเป็นอยู่ที่ดี นักลงทุนมีความต้องการที่จะมาลงทุนในประเทศ ซึ่งหมายถึงเศรษฐกิจของประเทศจะสามารถพัฒนาไปได้ อย่างต่อเนื่อง แต่หากมีการทุจริตเป็นจำนวนมากนักธุรกิจย่อมไม่กล้าที่จะลงทุน ในประเทศนั้นๆ เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำธุรกิจที่มากกว่าปกติ แต่หากสามารถดำเนินธุรกิจดังกล่าวได้ ผลที่เกิดขึ้นย่อมตกแก่ผู้บริหารโภคที่จะต้องซื้อสินค้า และบริการที่มีราคาสูง หรืออีกกรณีหนึ่งคือการใช้สินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้น จึงได้มีการวัดและจัดอันดับประเทศต่างๆ เพื่อป้องกันถึงสถานการณ์การทุจริต ซึ่งการทุจริตที่ผ่านมานอกจากจะพบเห็นข่าวการทุจริตด้วยตนเอง และผ่านสื่อ ต่างๆ แล้ว ยังมีตัวชี้วัดที่สำคัญอีกตัวหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ คือ ตัวชี้วัดขององค์กร เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้จัดอันดับ

ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี ๒๕๖๐ พบว่า ประเทศไทยได้ ๓๗ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๙๖ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก หากเทียบกับปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยได้คะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ลำดับที่ ๑๐๑ เท่ากับว่า ประเทศไทย มีคะแนนความโปร่งใสดีขึ้น แต่ยังคงแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีการทุจริตคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูงซึ่งสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยคะแนนของประเทศไทยมีดังตารางนี้

ตารางที่ ๑ แสดงภาพดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ระหว่างปี ๒๕๔๗ - ๒๕๖๐

ปี พ.ศ.	คะแนน	อันดับ	จำนวนประเทศ
๒๕๔๗	๓.๖๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๖๔	๑๔๖
๒๕๔๘	๓.๘๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๕๙	๑๕๙
๒๕๔๙	๓.๖๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๖๓	๑๖๓
๒๕๕๐	๓.๓๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๔	๑๗๙
๒๕๕๑	๓.๕๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๐	๑๘๐
๒๕๕๒	๓.๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๔	๑๘๐
๒๕๕๓	๓.๕๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๗๘	๑๗๘
๒๕๕๔	๓.๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๐	๑๘๓
๒๕๕๕	๓๗ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๘๘	๑๗๖
๒๕๕๖	๓๕ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๑๐๒	๑๗๗
๒๕๕๗	๓๘ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๘๕	๑๗๕
๒๕๕๘	๓๘ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๗๖	๑๖๘
๒๕๕๙	๓๕ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๑๐๑	๑๗๖
๒๕๖๐	๓๗ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๙๖	๑๘๐

และเมื่อจัดอันดับประเทศในกลุ่มอาเซียน จำนวน ๑๐ ประเทศ เพื่อเปรียบเทียบดัชนีการรับรู้การทุจริต ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศสิงคโปร์ยังคงอันดับหนึ่งในกลุ่มอาเซียนเช่นเดียวกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ ๒ แสดงภาพดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ ในภูมิภาคอาเซียน

ลำดับประเทศ ในอาเซียน	ประเทศ	คะแนนปี ๒๕๖๐	คะแนนปี ๒๕๕๙	คะแนนปี ๒๕๕๘
๑	สิงคโปร์	๘๔	๘๔	๘๕
๒	บรูไน	๖๒	๕๘	-
๓	มาเลเซีย	๔๗	๔๙	๕๐
๔	อินโดนีเซีย	๓๗	๓๗	๓๖
๕	ไทย	๓๗	๓๕	๓๘
๖	เวียดนาม	๓๕	๓๓	๓๑
๗	ฟิลิปปินส์	๓๔	๓๕	๓๕
๘	พม่า	๓๐	๒๘	๒๒
๙	ลาว	๒๙	๓๐	๒๖
๑๐	กัมพูชา	๒๑	๒๑	๒๑

ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จะถูกประเมินจากแหล่งข้อมูล ๙ แหล่ง ครอบคลุมด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การจัดการของรัฐบาล ความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้การทุจริต ประสิทธิภาพของภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินงานและการวัดด้านความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ โดยวัดจากความคิดเห็นของประชาชนว่าประเทศนั้นมีความเป็นประชาธิปไตยมากน้อยแค่ไหน เช่น การมีส่วนร่วม ความเป็นเอกฉันท์ การเลือกตั้ง ความเท่าเทียม ความเป็นเสรี โดยทั้งหมดนี้ จะใช้รูปแบบของการสอบถามจากนักลงทุนชาวต่างชาติที่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศ

๑.๖ ผลกระทบของการทุจริตต่อการพัฒนาประเทศ

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน เป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชาติ จากการเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของประเทศ ประชาชนได้รับบริการสาธารณะหรือสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เต็มທີ່อย่างที่ควรจะเป็น เงินภาษีของประชาชนตกไปอยู่ในกระเป๋าของผู้ทุจริตและผลกระทบอื่นๆ อีกมากมาย นอกจากนี้แล้ว หากพิจารณาในแง่การลงทุนจากต่างประเทศเพื่อประกอบกิจการต่างๆ ภายในประเทศ พบว่า นักลงทุนต่างประเทศจะมองว่าการทุจริตถือว่าเป็นต้นทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งนักลงทุนจากต่างประเทศจะใช้ประกอบการพิจารณาการลงทุนกับปัจจัยด้านอื่นๆ ทั้งนี้ หากต้นทุนที่ต้องเสียจากการทุจริตมีต้นทุนที่สูง นักลงทุนจากต่างประเทศอาจพิจารณาตัดสินใจการลงทุนไปยังประเทศอื่น ส่งผลให้การจ้างงานและการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนลดลง เมื่อประชาชนมีรายได้ลดลงก็จะส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นรายได้ของรัฐลดลง จึงส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณและการพัฒนาประเทศ

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยได้สำรวจดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย จากกลุ่มตัวอย่าง ๒,๔๐๐ ตัวอย่าง จากประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และข้าราชการ/ภาครัฐ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ พบว่า หากเปรียบเทียบความรุนแรงของปัญหาการทุจริตในปัจจุบันกับปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ที่ตอบว่ารุนแรงเพิ่มขึ้นมี ๓๘% รุนแรงเท่าเดิม ๓๐% ส่วนสาเหตุการทุจริตอันดับหนึ่ง คือ กฎหมายเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจที่เอื้อต่อการทุจริต อันดับสอง ความไม่เข้มงวดของการบังคับใช้กฎหมาย อันดับสาม กระบวนการทางการเมืองขาดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ยาก ส่วนรูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด อันดับหนึ่ง คือ การให้สินบนของก้านัลหรือรางวัล อันดับสอง การใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว อันดับสาม การใช้ตำแหน่งทางการเมืองเพื่อเอื้อประโยชน์แก่พรรคพวก

สำหรับความเสียหายจากการทุจริต โดยการประเมินจากงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๕๙ ที่ ๒.๗๒ ล้านล้านบาท จะมีการจ่ายเงินใต้โต๊ะ อัตราการจ่ายเฉลี่ย ๑-๑๕% หากจ่ายที่ ๕% ความเสียหายจะอยู่ที่ ๕๙,๖๑๐ ล้านบาท หรือ ๒.๑๙% ของงบประมาณ และมีผลทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง ๐.๔๒% แต่หากจ่ายที่ ๑๕% คิดเป็นความเสียหาย ๑๗๘,๘๓๐ ล้านบาท หรือ ๖.๕๗% ของเงินงบประมาณ และมีผลทำให้เศรษฐกิจลดลง ๑.๒๗% โดยการลดการเรียกเงินสินบนลงทุกๆ ๑% จะทำให้มูลค่าความเสียหายจากการทุจริตลดลง ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย จะมีหน่วยงานหลักที่ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกับสำนักงาน ป.ป.ช. เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภาคเอกชน ที่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอีกหลายหน่วยงาน และสำหรับหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เพื่อเป็นมาตรการแนวทางการดำเนินงานทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน

๑.๗ ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประเทศไทยได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาการทุจริต มาอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชน และภาคประชาชน ในการร่วมมือป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงได้มีการ ออกกฎหมายลงโทษผู้ที่กระทำความผิด มีการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินคดีกับบุคคลที่ทำการทุจริต นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งปัจจุบันเป็น ฉบับที่ ๓ มีกำหนดใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทย ไสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)” และมีพันธกิจ คือ สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งระบบให้มีมาตรฐานสากล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ เป็นการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ตั้งแต่ การป้องกันการทุจริตโดยใช้กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านกิจกรรม และการเรียนการสอน รวมถึงการป้องกันการทุจริตเชิงระบบ นอกจากนี้รวมไปถึง

การดำเนินการในส่วนการตรวจสอบทรัพย์สิน ที่เป็นการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าจะมีแนวทางในการดำเนินงานอย่างไร และด้านการปราบปรามการทุจริตเพื่อให้การดำเนินการด้านปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกระดับค่า CPI ให้ได้คะแนน ๕๐ คะแนนตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยมีรายละเอียดแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

มีวัตถุประสงค์ในการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยให้มีค่านิยมร่วมด้านทุจริต มีจิตสำนึกสาธารณะ และสามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และสร้างกระบวนการกล่อมเกลางานสังคมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการบูรณาการและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลักดันให้เกิดสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของประชาชนได้รับการปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อรักษาเจตจำนงทางการเมืองในการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายรัฐบาลในแต่ละช่วง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กระบวนการนโยบายเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลสามารถกระจายผลประโยชน์สู่ประชาชนอย่างเป็นธรรมและไม่มีลักษณะของการขัดกันแห่งผลประโยชน์และเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต พัฒนาระบบการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตให้สามารถป้องกันการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต และเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตเกิดขึ้นในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเท่าทันต่อพลวัต

ของการทุจริต การตรากฎหมายและปรับปรุงกฎหมายให้กระบวนการปราบปราม การทุจริตมีประสิทธิภาพ บูรณาการกระบวนการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ และเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีและลงโทษ อย่างเป็นรูปธรรมและเท่าทันต่อสถานการณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทยให้มีระดับร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป เป็นเป้าหมายที่ต้องการยกระดับคะแนน ให้มีค่าสูงขึ้น หากได้รับคะแนนมากจะหมายถึงการที่ประเทศนั้นมีการทุจริตน้อย ดังนั้น ยุทธศาสตร์ที่ ๖ นี้ จึงถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการที่จะต้องมุ่งมั่นในการดำเนินการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑.๘ กรณีตัวอย่างผลที่เกิดจากการทุจริต

คดีทุจริตจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร

แต่เดิมภารกิจด้านการดับเพลิงเป็นภารกิจของตำรวจดับเพลิง มีฐานะ เป็นกองบังคับการตำรวจดับเพลิงปฏิบัติงานทางด้านป้องกันระงับอัคคีภัยและบรรเทา สาธารณภัย จนกระทั่งได้มีแนวคิดที่จะปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของกองบังคับการตำรวจดับเพลิงให้มีขนาดเล็กลง โดยมี แนวคิดที่จะโอนภารกิจที่ไม่ใช่หน้าที่ของตำรวจโดยตรงให้ไปอยู่ในความรับผิดชอบ ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง งานด้านดับเพลิงและกู้ภัยถือเป็นภารกิจหนึ่ง ที่มีใช้หน้าที่โดยตรงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงเห็นควรที่จะโอนภารกิจดังกล่าว ให้กรุงเทพมหานครรับไปดำเนินการ โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติถ่ายโอนภารกิจป้องกันและระงับอัคคีภัยให้กรุงเทพมหานคร มีสถานะเป็นสำนัก ชื่อว่า “สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”

คดีทุจริตจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร มีผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน โดยเอกชนที่เข้ามาทำธุรกิจการขายรถและเรือดับเพลิง คือบริษัท ส. โดยเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ บริษัท สไตเออร์เดมเลอร์พุก สเปเชียลพาร์ทซอซย์ จำกัด ถูกบริษัท General Dynamics Worldwide Holdings, Inc. ของสหรัฐอเมริกาซื้อกิจการทั้งหมด แต่ยังคงเป็นบริษัทถูกต้องตามกฎหมาย ของประเทศออสเตรีย บริษัทสไตเออร์เดมเลอร์พุกสเปเชียลพาร์ทซอซย์ จำกัด ว่าจ้างบริษัท Somati Vehicle N.V. ของประเทศเบลเยียมเป็นผู้รับจ้างจัดหา ผลิตและประกอบ

รถดับเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย (ยกเว้นเรือดับเพลิง) ให้กับกรุงเทพมหานคร โดยได้รับค่าจ้างผลิตราว ๒๘ ล้านยูโร หรือราว ๑,๔๐๐ ล้านบาท บริษัท สไตเออร์ฯ จึงไม่ใช่ผู้ผลิตและประกอบสินค้าเพื่อเสนอขายโดยตรง แต่เป็นเพียงนายหน้า และบริหารจัดการในการจัดหาสินค้าให้กับกรุงเทพมหานครเท่านั้น

ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ เอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอโครงการขายรถดับเพลิง และอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัยของ บริษัท สไตเออร์ฯ จำกัด โดยเป็นข้อเสนอ ให้ดำเนินการในลักษณะรัฐต่อรัฐ และบริษัท สไตเออร์ฯ ได้เชิญ นาย ป. รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยดูงานโรงงานผลิตของบริษัท MAN ซึ่งผลิตตัวรถดับเพลิง ให้บริษัท สไตเออร์ฯ ที่ประเทศออสเตรเลียและเบลเยียม และนาย ส. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้อนุมัติโครงการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้ในกิจการ ดับเพลิง ตามที่ พล.ต.ต. อ. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครเสนอ ได้แก่ รถดับเพลิงชนิดต่างๆ และรถบรรทุกน้ำรวม ๓๑๕ คัน และเรือดับเพลิง ๓๐ ลำตลอดจนอุปกรณ์สาธารณภัยอื่นๆ ซึ่งตรงกันกับรายการ ในใบเสนอราคาของบริษัท สไตเออร์ฯ ผ่านเอกอัครราชทูตออสเตรเลีย จากนั้นคณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติในหลักการโดยมีการจัดทำ A.O.U. (Agreement of Understanding) และข้อตกลงซื้อขาย (Purchase/Sale Agreement) โดยทูตพาณิชย์แห่งสาธารณรัฐ ออสเตรเลียยื่นร่าง A.O.U. ให้แก่พล.ต.ต. อ. ซึ่งนำเสนอต่อ นาย ส. โดยตรงโดยไม่ผ่าน ปลัดกรุงเทพมหานคร นาย ส. ลงนามรับทราบบันทึกและเสนอต่อ นาย ภ. รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย และหลังจากที่ได้มีการลงนามร่วมกันคุณหญิง ณ. ปลัดกรุงเทพมหานคร ได้ส่งร่างข้อตกลงซื้อขายยานพาหนะและอุปกรณ์ดับเพลิงระหว่าง กรุงเทพมหานคร กับบริษัท สไตเออร์ฯ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๘ และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) ดำเนินการก่อหนี้ผูกพัน ข้ามปีงบประมาณโครงการจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงในวงเงิน ๖,๖๘๗,๔๘๙,๐๐๐ บาท และอนุมัติวงเงินเพิ่มเติม เพื่อเป็นค่าธรรมเนียมในการเปิด Letter of Credit (L/C) อีกจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือตามจำนวนที่จ่ายจริง รวมทั้งให้กระทรวงพาณิชย์ เร่งรัดดำเนินการเกี่ยวกับการค้าต่างประเทศตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๒๐ ก.ค. ๒๕๔๗ โดยให้เน้นไต่ถามสรุปเป็นสินค้าที่จะดำเนินการเป็นลำดับแรก

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นนาย อ. และก่อนมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนใหม่ นาย ส. ซึ่งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนเดิม ได้มีหนังสือถึงผู้จัดการ ธนาคารกรุงไทย ขอเปิด L/C วงเงิน ๑๓๓,๗๔๙,๗๘๐ ยูโร ให้กับบริษัท สตีเตอร์ซ่า โดยกรุงเทพมหานครชำระค่าธรรมเนียม เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบอำนาจ ให้ พล.ต.ต. อ. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดำเนินการและลงนาม

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการไต่สวน การดำเนินการดังกล่าวของกรุงเทพมหานคร และยื่นฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จากการกระทำดังกล่าวที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดผลกระทบ ที่เสียหายและรุนแรง โดยราคาของรถและเรือดับเพลิงที่กรุงเทพมหานครซื้อมานั้น มีราคาที่สูงมาก ส่งผลให้รัฐสูญเสียงบประมาณไปอย่างน่าเสียดาย ซึ่งความเสียหาย ที่เกิดขึ้น ดังนี้

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบราคาจากการจัดซื้อของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ กับกรุงเทพมหานคร

รถดับเพลิง ๔x๔ + สูบน้ำแบกหาม	
รายละเอียด โครงการประธานรถเครื่องยนต์ยี่ห้อมิตซูบิชิ ๒,๕๐๐ ซีซี ๔x๔ ประกอบโดย บริษัท กาญจนอภิวินิจฉัย จำกัด เครื่องดับเพลิง ชนิดหาลบจากญี่ปุ่น	ความแตกต่าง กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๒,๑๕๔,๐๕๐ บาท รวม ๗๒ คัน เป็นเงิน แพงกว่า ๑๕๔,๘๗๕,๖๐๐ บาท
รถดับเพลิง + บันได ๑๓ เมตร	
รายละเอียด โครงการประธานรถผลิตภัณฑ์ฟินแลนด์ ซื้อจาก บริษัท เซส เอ็นเตอร์ไพรส์ (สยาม) จำกัด มาตรฐานใกล้เคียงกันเครื่องสูบน้ำ สมรรถนะสูงกว่า	ความแตกต่าง กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๑๗,๑๔๓,๒๐๐ บาท รวม ๙ คัน เป็นเงิน แพงกว่า ๑๕๔,๘๗๕,๖๐๐ บาท

(ต่อ)

รถดับเพลิง ๒,๐๐๐ ลิตร	
รายละเอียด ซื้อจาก บริษัท ตรีเพชรอีซูซุเซลส์ จำกัด	ความแตกต่าง กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๑๕,๔๕๕,๓๗๐ บาท รวม ๑๔๔ คัน เป็นเงิน แพงกว่า ๒,๒๒๕,๕๗๓,๒๘๐ บาท
รถถังน้ำ ๒๐,๐๐๐ ลิตร	
รายละเอียด ขนาด ๑๐,๐๐๐ ลิตร ซื้อจาก บริษัท มิตรชุบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	ความแตกต่าง กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๑๕,๑๘๙,๑๐๐ บาท รวม ๗๒ คัน เป็นเงิน แพงกว่า ๑,๐๙๓,๖๑๕,๒๐๐ บาท
รถไฟฟ้าส่องสว่าง ๓๐ KVA	
รายละเอียด ซื้อจาก บริษัท มิตรชุบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	ความแตกต่าง กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๕๖,๕๓๗,๒๕๐ บาท รวม ๗ คัน เป็นเงิน แพงกว่า ๓๙๖,๐๔๐,๗๕๐ บาท

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบข้อมูลและราคาเรือดับเพลิง

ข้อมูลเรือดับเพลิง	
บริษัท สไตเออร์เดมเลอร์ฟุคสเปเซียล ฟาร์ชอยก จำกัด ซื้อเรือดับเพลิงจาก บริษัท ซีทีบี จำกัด ผลิตและประกอบที่ เมืองพัทลุง ราคาลำละ ๑๔,๓๐๐,๐๐๐ บาท	บริษัท สไตเออร์เดมเลอร์ฟุคสเปเซียล ฟาร์ชอยก จำกัด ขายให้ กรุงเทพมหานคร ราคาลำละ ๒๕,๔๖๒,๑๐๐ บาท

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทุจริต ความเสียหายที่เกิดขึ้น นอกจากจะสามารถแสดงเป็นตัวเลขให้ได้เห็นว่าสูญเสียงบประมาณจำนวนเท่าไร แต่การสูญเสียดังกล่าวแทนที่รัฐ และประชาชนจะได้ใช้ประโยชน์จากรถและเรือดับเพลิง ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเฉพาะอัคคีภัยได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อมีการทุจริตแล้วยังส่งผลให้ไม่สามารถนำรถและเรือดับเพลิงมาใช้งานได้ เท่ากับว่าสูญเสียงบประมาณแล้วยังไม่สามารถนำสิ่งเหล่านี้

มาใช้ประโยชน์ได้อีก ซึ่งหากเกิดอคติภัยเกิดขึ้นอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างต่อเนื่องจากเหตุนี้ๆ อีก

๒. ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ ผ่านทางสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาท่างสังคม เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ เกิดพฤติกรรมที่ละเอียดต่อการกระทำผิด การไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๒.๑ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต คืออะไร

คำว่า “ความละเอียด” และ “ความไม่ทน” ได้มีการให้ความหมายไว้ดังนี้ พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำไว้ดังนี้
ละเอียด หมายถึง การรู้สึกอย่างที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูก ไม่ควร เช่น ละเอียดที่จะทำผิด ละเอียดใจ

ความละเอียด เป็นความละเอียดและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษ หรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละเอียดใจ ละเอียดต่อการทำผิด

ทน หมายถึง การอดกลั้นได้ ทานอยู่ได้ เช่น ทนด่า ทนทุกข์ ทนหนาว ไม่แตกหักหรือบอบสลายง่าย

ความอดทน คือ การรู้จักรอคอยและคาดหวัง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงแน่วแน่ต่อสิ่งที่รอคอย หรือสิ่งที่จูงใจให้กระทำในสิ่งที่ไม่ดี

ไม่ทน หมายถึง ไม่อดกลั้น ไม่อดทน ไม่ยอม

ดังนั้น ความไม่ทน หมายถึง การแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคม ในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ ทั้งในรูปแบบของกริยาท่าทางหรือคำพูด

ความไม่ทนต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ต้องมีการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เช่น การแฉกเพื่อซื้อของ การแฉกเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผู้ถูกแฉกจึงต้องแสดงออกให้ผู้ที่ถูกแฉกรู้ว่าตนเองไม่พอใจ โดยแสดงกิริยาหรือบอกกล่าวให้ทราบ เพื่อให้ผู้ที่แฉกยอมที่จะต่อท้ายแถว กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกแฉกไม่ทนต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และหากผู้ที่แฉกไปต่อแถวก็จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความละเอียดต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ความไม่ทนต่อการทุจริต บุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมาก - น้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ แล้วมีพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งการแสดงกิริยาหรือการกระทำจะมีหลายระดับ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การประกาศให้สาธารณชนรับรู้ การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์กล่าวโทษ การชุมนุมประท้วงซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่รุนแรงที่สุด เนื่องจากการรวมตัวของคนจำนวนมาก และสร้างความเสียหายอย่างมากเช่นกัน

ความไม่ทนของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวที่ส่งผลในทางไม่ดีต่อตนเองโดยตรง สามารถพบเห็นได้ง่าย ซึ่งปกติแล้วทุกคนมักจะไม่ทนต่อสภาวะสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีและส่งผลกระทบต่อตนเองแล้วมักจะแสดงปฏิกิริยาออกมา แต่การที่บุคคลจะไม่ทนต่อการทุจริตและแสดงปฏิกิริยาออกมานั้นอาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยมีแนวโน้มยอมรับการทุจริต เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือให้งานสามารถดำเนินต่อไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งการยอมรับการทุจริตในสังคมไม่เว้นแม้แต่เด็กและเยาวชน และมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องไกลตัวและไม่มีผลกระทบกับตนเองโดยตรง

๒.๒ ลักษณะของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละเอียดสามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ คือ ความละเอียดระดับต้น หมายถึง ความละเอียดไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป จึงไม่กล้าที่จะกระทำผิดและในระดับที่สองซึ่งเป็นระดับที่สูงคือ แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป ก็ไม่กล้าที่จะทำผิดเพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ครอบครัว สังคมก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทั้งชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวก็จะเสื่อมเสีย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นสิ่งที่เล็กๆ น้อยๆ เช่น การลอกข้อสอบ อาจจะไม่มีการใส่ใจหรือสังเกตเห็น แต่หากเป็นความละเอียดขั้นสูงแล้ว บุคคลนั้นก็จะไม่กล้าทำ

สำหรับความไม่ทนต่อการทุจริต จากความหมายที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ เป็นการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เพื่อให้รับรู้ว่าจะไม่ทนต่อบุคคลหรือ การกระทำใดๆ ที่ทำให้เกิดการทุจริต ความไม่ทนต่อการทุจริตสามารถแบ่งระดับต่างๆ ได้มากกว่าความละอาย ใช้เกณฑ์ความรุนแรงในการแบ่งแยก เช่น หากเพื่อน ลอกข้อสอบเราและเราเห็น ซึ่งเราจะไม่ยินยอมให้เพื่อนทุจริตในการลอกข้อสอบ เราก็ใช้มือหรือกระดากมาบังส่วนที่เป็นคำตอบไว้ เช่นนี้ก็เป็นการแสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริต นอกจากการแสดงออกด้วยวิธีดังกล่าวที่ถือเป็นการแสดงออก ทางกายแล้ว การว่ากล่าวตักเตือนต่อบุคคลที่ทุจริต การประณาม การประจาน การชุมนุมประท้วง ถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริตทั้งสิ้น แต่จะแตกต่างกันไปตามระดับของการทุจริต ความตื่นตัวของประชาชน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริต

ความจำเป็นของการที่ไม่ทนต่อการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะ การทุจริตไม่ว่าระดับเล็กหรือใหญ่ ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติ ดังเช่นตัวอย่างคดีรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร ผลของการทุจริต สร้างความเสียหายไว้อย่างมาก รถและเรือดับเพลิงก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ รัฐต้องสูญเสีย งบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ และประชาชนเองก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน หากเกิดเพลิงไหม้พร้อมกันหลายแห่ง รถ เรือและอุปกรณ์ดับเพลิงจะไม่มี ไม่เพียงพอ ที่จะดับไฟได้ทันเวลา เพียงแค่คิดจากมูลค่าความเสียหายที่รัฐสูญเสียงบประมาณไป ยังไม่ได้คิดถึงความเสียหายที่เกิดจากความเดือดร้อน หากเกิดเพลิงไหม้แล้วถือเป็นการ ความเสียหายที่สูงมาก ดังนั้น หากยังมีการปล่อยให้มีการทุจริต ยินยอมให้มีการทุจริตโดยเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่น เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับ ตนเองแล้ว สุดท้ายความสูญเสียที่จะได้รับตนเองก็ยังคงที่จะได้รับผลนั้นอยู่แม้ไม่ใช่ ทางตรงก็เป็นทางอ้อม

ดังนั้น การที่บุคคลจะเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น จากการทุจริตในทุกรูปแบบ ทุกระดับ ซึ่งหากสังคมเป็นสังคมที่มีความละอาย และความไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว จะทำให้เกิดสังคมที่น่าอยู่และมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน

๒.๓ การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)

คำว่า “การลงโทษโดยสังคม” หรือเรียกว่า “การลงโทษทางสังคม” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Social Sanction”

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๒ : ๓๖๑-๓๖๒) ได้ให้ความหมายของ คำว่า “Social Sanctions” เป็นภาษาไทยว่า สิทธานุมัติทางสังคม หมายถึง การชู้ว่าจะลงโทษหรือการสัญญาว่าจะให้รางวัลตามที่กลุ่มกำหนดไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกเพื่อชักนำให้สมาชิกกระทำตามข้อบังคับและกฎเกณฑ์

Radcliffe-Brown (๑๙๕๒ : ๒๐๕) อธิบายการลงโทษโดยสังคมว่าเป็นปฏิกริยาตอบสนองทางสังคมอย่างหนึ่งและเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เป็นด้านตรงกันข้ามระหว่างการเห็นชอบกับการไม่เห็นชอบพูด อีกอย่างหนึ่งก็คือการลงโทษโดยสังคมนั้นมีคุณลักษณะวิภาษ (Dialectic) คือ มีทั้งด้านบวกและด้านลบ อยู่ภายในความหมายของตัวเองสำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจ ฯลฯ ให้แก่ปัจเจกบุคคลและสังคมให้ประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับปทัสถานของชุมชนหรือของสังคม จากการศึกษายังพบว่า การลงโทษโดยสังคมเชิงบวกนั้น อาจเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่สังคม เพื่อยกระดับปทัสถานของสังคมในระดับท้องถิ่นให้ไปสอดคล้องกับปทัสถานใหม่ในระดับระหว่างประเทศ

Whitmeyer (๒๐๐๒ : ๖๓๐-๖๓๒) กล่าวว่า การลงโทษโดยสังคมมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เป็นการทำงานตามกลไกของสังคม การลงโทษโดยสังคมเป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับร่วมกัน เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามที่สังคมกำหนดก็จะมีรางวัลเป็นแรงจูงใจและลงโทษเมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมและจะแสดงการไม่ยอมรับสมาชิกคนหนึ่ง หรือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง

โดยสรุปแล้ว การลงโทษโดยสังคม (Social Sanction) หมายถึง ปฏิกริยาปฏิบัติทางสังคม เป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด โดยมีทั้งด้านลบและด้านบวก การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanction) เป็นการลงโทษโดยการกดดันและแสดงปฏิกริยาต่อต้านพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความอับอาย ขายหน้า สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกหรือการกระตุ้นสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanction) เป็นการแสดงออกในเชิงสนับสนุนหรือให้รางวัลเป็นแรงจูงใจ เพื่อให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การลงโทษทางสังคม เป็นการลงโทษกับบุคคลที่ปฏิบัติตนฝ่าฝืนกับธรรมเนียม ประเพณี หรือแบบแผนที่ปฏิบัติต่อๆ กันมาในชุมชน มักใช้ในลักษณะการลงโทษทางสังคมเชิงลบมากกว่าเชิงบวก การฝ่าฝืนดังกล่าวอาจจะไม่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยธรรมเนียมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมานั้นถูกละเมิด ถูกฝ่าฝืน หรือถูกดูหมิ่นเกี่ยวกับความเชื่อของชุมชน ก็จะไปสู่การต่อต้านจากคนในชุมชน แม้ว่าการฝ่าฝืนดังกล่าวจะไม่ผิดกฎหมายก็ตาม และที่สำคัญไปกว่านั้น หากการกระทำดังกล่าวผิดกฎหมายด้วยแล้วอาจสร้างให้เกิดความไม่พอใจขึ้นได้ ไม่เพียงแต่ในชุมชนนั้น แต่อาจเกี่ยวเนื่องไปกับชุมชนอื่นรอบข้าง หรือเป็นชุมชนที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือ ประชาชนทั้งประเทศซึ่งการลงโทษทางสังคมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

- การลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจหรือการให้รางวัล ฯลฯ แก่บุคคลและสังคม เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติสอดคล้องกับปทัสถาน (Norm) ของสังคมในระดับชุมชนหรือในระดับสังคม

- การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanctions) จะอยู่ในรูปแบบของการใช้มาตรการต่างๆ ในการจัดระเบียบสังคม เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ซึ่งเป็นมาตรการขั้นต่ำสุดเรื่อยไปจนถึงการกีดกันและบีบคั้น ทางจิตใจ (Moral Coercion) การต่อต้าน (Resistance) และการประท้วง (Protest) ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะโดยปัจเจกบุคคลหรือการชุมนุมของมวลชน

- การลงโทษทางสังคมทางลบ จะสร้างให้เกิดการลงโทษต่อบุคคลที่ถูกกระทำ การลงโทษประเภทนี้ เป็นการลงโทษเพื่อให้หยุดกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และบุคคลที่ถูกลงโทษจะเกิดการเข็ดหลาบ ไม่กล้าที่จะทำในสิ่งนั้นอีก การลงโทษประเภทนี้มีความรุนแรงแตกต่างกัน ตั้งแต่การว่ากล่าวตักเตือน การนิเทศ การประจาน การชุมนุมขับไล่ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการไม่ทน ไม่ยอมรับต่อสิ่งที่บุคคลอื่นได้กระทำไป ดังนั้น เมื่อมีใครที่ทำพฤติกรรมเหล่านั้นขึ้น จึงเป็นการสร้างให้เกิดความไม่พอใจแก่บุคคลรอบข้าง หรือสังคม จนนำไปสู่การต่อต้านดังกล่าว

- การลงโทษทางสังคมจะมีความรุนแรงมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับ การกระทำของบุคคลนั้นว่าร้ายแรงขนาดไหน หากเป็นเรื่องเล็กน้อยจะถูกต่อต้านน้อย แต่หากเรื่องนั้นเป็นเรื่องร้ายแรง เรื่องที่เกิดขึ้นประจำหรือมีผลกระทบต่อสังคม การลงโทษก็จะมี ความรุนแรงมากขึ้นด้วย เช่น หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็อาจนำไป

เป็นประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การต่อต้านจากสังคมได้ เพราะการทุจริตถือว่าเป็นสิ่งที่
ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมาย และผิดต่อศีลธรรม บ่อยครั้งที่มีการทุจริตเกิดขึ้นจนเป็นสาเหตุ
ของการชุมนุมประท้วง เพื่อกดดัน ชับไล่ให้บุคคลนั้นหยุดการกระทำดังกล่าว
หรือการออกจากตำแหน่งนั้นๆ หรือการนำไปสู่การตรวจสอบและลงโทษโดยกฎหมาย

๒.๔ ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดความเสียหาย
อย่างมากในด้านต่างๆ หากนำเอาเงินที่ทุจริตไปมาพัฒนาในส่วนอื่น ความเจริญ
หรือการได้รับโอกาสของผู้ที่ต่อยโอกาสก็จะมีมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางด้านโอกาส
ทางด้านสังคม ทางด้านการศึกษา ฯลฯ ของประชาชนในประเทศก็จะลดน้อยลง ดังที่เห็น
ในปัจจุบันว่าความเจริญต่างๆ มักอยู่กับคนในเมืองมากกว่าชนบท ทั้งๆ ที่คนชนบท
ก็คือประชาชนส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เพราะอะไรทำไมประชาชนเหล่านั้น
ถึงไม่ได้รับโอกาสให้ทัดเทียมหรือใกล้เคียงกับคนในเมือง ปัจจัยหนึ่งคือการทุจริต
สาเหตุการเกิดทุจริตมีหลายประการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ทำอย่างไรถึงทำให้มี
การทุจริตได้มาก อย่างหนึ่งคือการลงทุน เมื่อมีการลงทุนก็ย่อมมีงบประมาณ เมื่อมี
งบประมาณก็เป็นสาเหตุให้บุคคลที่คิดจะทุจริตสามารถหาช่องทางดังกล่าวในทางทุจริตได้
แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายหลายฉบับเพื่อป้องกันการทุจริต ปรากฏปรากฏการทุจริต
แต่นั้นก็คือตัวหนังสือที่ได้เขียนเอาไว้ แต่การบังคับใช้ยังไม่จริงจังเท่าที่ควร
และยิ่งไปกว่านั้น หากประชาชนเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับตนเองก็มักจะไป
อยากเข้าไปเกี่ยวข้อง เนื่องจากตนเองก็ไม่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่การคิดดังกล่าว
เป็นสิ่งที่ผิด เนื่องจากว่าตนเองอาจจะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อการที่มีคนทุจริต
แต่โดยอ้อมแล้วถือว่าใช่ เช่น เมื่อมีการทุจริตมาก งบประมาณของประเทศ
ที่จะใช้พัฒนาหรือลงทุนก็น้อยอาจส่งผลให้ประเทศไม่สามารถจ้างแรงงานหรือลงทุนได้

ความเสียหายที่เกิดจากการทุจริต หากเป็นการทุจริตในโครงการ
ใหญ่ๆ แล้ว ปริมาณเงินที่ทุจริตย่อมมีมาก ความเสียหายก็ย่อมมีมากตามไปด้วย
โดยในบทนี้ได้ยกกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจากการทุจริตไว้ในท้ายบท ซึ่งจะเห็นได้ว่า
ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีมูลค่ามากมาย และนี่เป็นเพียงโครงการเดียวเท่านั้น
หากรวมเอาการทุจริตหลายๆ โครงการ หลายๆ กรณีเข้าด้วยกัน จะพบว่าความเสียหาย
ที่เกิดขึ้นมานั้นมากมายมหาศาล เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ประชาชนจะต้องมีความตื่นตัว
ในการที่จะร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การร่วมมือกัน
ในการเฝ้าระวังเหตุการณ์ สถานการณ์ที่อาจเกิดการทุจริตได้ เมื่อประชาชนรวมถึง

ภาคเอกชน ภาคธุรกิจมีความตื่นตัวที่จะร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ปัญหา การทุจริตจะถือเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อยของประเทศไทย เพราะไม่ว่าจะอย่างไร ก็จะมีการสอดส่อง ติดตาม เฝ้าระวังเรื่องการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นแล้วสิ่งสำคัญสิ่งแรก ที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น คือ ความตระหนักรู้ถึงผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทุจริต สร้างให้เกิด ความตื่นตัวต่อการปราบปรามการทุจริต การไม่ทนต่อการทุจริตให้เกิดขึ้นในสังคมไทย เมื่อประชาชนในประเทศมีความตื่นตัวที่ว่า “ไม่ทนต่อการทุจริต” แล้ว จะทำให้เกิดกระแสการต่อต้านต่อการกระทำทุจริต และคนที่ทำทุจริตจะเกิด ความละอายไม่กล้าที่จะทำทุจริตต่อไป เช่น หากพบเห็นว่า มีการทุจริตเกิดขึ้น อาจมีการบันทึกเหตุการณ์หรือลักษณะการกระทำ แล้วแจ้งข้อมูลเหล่านั้นไปยังหน่วยงาน หรือสื่อมวลชนเพื่อร่วมกันตรวจสอบการกระทำที่เกิดขึ้น ในปัจจุบันเป็นสังคม สมัยใหม่ และกำลังเดินหน้าประเทศไทยก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ แต่การจะเป็น ๔.๐ ให้สมบูรณ์แบบได้นั้น ปัญหาการทุจริตจะต้องลดน้อยลงไปด้วย เมื่อประชาชน มีความตื่นตัวต่อการที่ไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ตัวอย่าง ที่จะนำมากล่าวถึงต่อไปนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ แสดงให้เห็นถึงความไม่ทน ต่อการทุจริตที่ประชาชนได้ลุกขึ้นมาต่อสู้ ต่อต้านต่อนักการเมืองที่ทำทุจริต จนในที่สุด นักการเมืองเหล่านั้นหมดอำนาจทางการเมืองและได้รับบทลงโทษทั้งทางสังคม และทางกฎหมาย ดังนี้

๑) ประเทศเกาหลีใต้ เกาหลีใต้ถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีประสิทธิภาพสำเร็จ ในด้านของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ก็ยังคงมีปัญหาการทุจริตเกิดขึ้น อยู่บ้าง เช่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีข่าวกรณีของประธานาธิบดีถูกปลดออกจากตำแหน่ง เพราะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง โดยการถูกกล่าวหาว่า ให้เพื่อนสนิทของครอบครัวเข้ามาแทรกแซงการบริหารประเทศ รวมถึงใช้ความสัมพันธ์ ที่ใกล้ชิดกับประธานาธิบดีแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว ผลที่เกิดขึ้นคือถูกดำเนินคดีและตั้งข้อหา ว่าพัวพันการทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่ ในทางมิชอบเพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง กรณีที่เกิดขึ้นนี้ประชาชนเกาหลีใต้ได้มีการ รวมตัวกันประท้วงกว่าพันคนเรียกร้องให้ ประธานาธิบดีคนดังกล่าวลาออกจากตำแหน่ง หลังมีเหตุอื้อฉาวทางการเมือง

ที่มา : <http://www.bbc.com/thai/international-๓๙๒๒๗๔๔๑>
กรณีการขับไล่ประธานาธิบดี ปัก กึน-เฮ
จากกรณีเรียกรับผลประโยชน์

อีกหนึ่งกรณีตัวอย่างการต่อต้านการกระทำที่ไม่ถูกต้อง คือ การที่นักศึกษา

ที่มา : <https://teen.mthai.com/education/๑๙๙๐๓.html>
กรณีการประท้วงของนักศึกษาเกาหลีใต้
เข้าถึงเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๐๑๖

คนหนึ่งได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยทั้งที่ผลคะแนนที่เรียนมาไม่ได้สูง และการที่คุณสมบัติของนักศึกษาดังกล่าวมีคุณสมบัติไม่ตรงกับการคัดเลือกโควตานักกีฬาที่กำหนดไว้ว่าจะต้องผ่านการแข่งขันประเภทเดี่ยว แต่นักศึกษาคนดังกล่าวผ่านการแข่งขันประเภททีม เท่ากับว่าคุณสมบัติไม่ถูกต้อง แต่ได้รับเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยดังกล่าว การกระทำเช่นนี้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการนำไปสู่การประท้วง ต่อต้านจาก

นักศึกษาและอาจารย์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าว ซึ่งทางมหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถให้คำตอบที่ชัดเจนแก่กลุ่มผู้ประท้วงได้ จนในที่สุดเป็นผลให้ประธานมหาวิทยาลัยต้องลาออกจากตำแหน่ง

๒) ประเทศบราซิล ปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประชาชนในประเทศบราซิล ได้มีการชุมนุมประท้วงการทุจริตที่เกิดขึ้น เป็นการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อวัฒนธรรม การโกงของระบบราชการของประเทศ โดยมีประชาชนจำนวนหลายหมื่นคน เข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้ และมีการแสดงภาพหนู เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการประณาม ต่อนักการเมืองที่ทุจริตการประท้วงดังกล่าว ยังถือว่ามิขนาดเล็กว่ครั้งก่อน เพราะที่ผ่านมา ได้มีการทุจริตเกิดขึ้นและมีการประท้วง จนในที่สุด ประธานาธิบดีได้ ถูกปลดจากตำแหน่ง เนื่องจากการกระทำที่ละเมิดต่อกฎระเบียบเรื่องงบประมาณ

ที่มา : <https://www.dailynews.co.th/foreign/๕๕๐๐๓๔>
กรณีการชุมนุมขับไล่ประธานาธิบดีดิลมา รุสเซฟที่
จากช็อกล่าวหาทุจริต

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวของประชาชนที่ออกมาต่อต้านการทุจริต ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตในระดับหน่วยเล็กๆ หรือระดับประเทศ เป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริต การไม่ทนต่อการทุจริตสามารถแสดงออกมาได้หลายระดับตั้งแต่การเห็นคนที่ทำทุจริตแล้วตนเองรู้สึกไม่พอใจ มีการส่งเรื่องตรวจสอบร้องเรียน และในที่สุดคือการชุมนุมประท้วงตามตัวอย่างที่ได้นำมาแสดงให้เห็นข้างต้น

ตราใบใดที่สามารถสร้างให้สังคมไม่ทนต่อการทุจริตได้ เมื่อนั้นปัญหาการทุจริตก็จะลดน้อยลง แต่หากจะให้เกิดผลดียิ่งขึ้นจะต้องสร้างให้เกิดความละอายต่อการทุจริตและไม่กล้าที่จะทำทุจริต โดยนำเอาหลักธรรมทางศาสนามาเป็นเครื่องมือในการสั่งสอน อบรม ในขณะเดียวกันหากมีการทุจริตเกิดขึ้นกระบวนการแสดงออกในการไม่ทนต่อการทุจริตจะต้องเกิดขึ้น และมีการเปิดเผยชื่อบุคคลที่ทุจริตให้กับสาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เมื่อสังคมมีทั้งกระบวนการในการป้องกันและการปราบปรามการทุจริตที่ดี รวมถึงการสร้างให้สังคมเป็นสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต มีความละอายต่อการทำทุจริตแล้ว ปัญหาการทุจริตจะลดน้อยลง ประชาชนชาติจะสามารถพัฒนาได้มากขึ้น

สำหรับระดับการทุจริตที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นในระดับใดล้วนส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติทั้งสิ้น บางครั้งการทุจริตเพียงชนิดเดียวอาจนำไปสู่การทุจริตอย่างอื่นที่มากกว่าเดิมได้ การมีวัฒนธรรม ค่านิยม หรือความเชื่อที่ไม่ถูกต้องก็ส่งผลให้เกิดการทุจริตได้เช่นกัน เช่น การมอบเงินอุดหนุนแก่สถานศึกษาเพื่อให้บุตรของตนได้เข้าศึกษาในสถานที่แห่งนั้น หากพิจารณาแล้วอาจพบว่าเป็นการช่วยเหลือสถานศึกษาเพื่อที่สถานศึกษาแห่งนั้นนำเงินที่ได้ไปพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนของทางสถานศึกษาต่อไป แต่การกระทำดังกล่าวนี้ไม่ถูกต้อง เป็นการปลุกฝังสิ่งที่ไม่ดีให้เกิดขึ้นในสังคม หากกระทำเช่นนี้ต่อไปและมองว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนทำกัน ไม่มีความผิดแต่อย่างใด จนทำให้แบบแผนหรือพฤติกรรมทางสังคมที่ดีถูกกลืนหายไปกับการกระทำที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ ตัวอย่างการมอบเงินอุดหนุนแก่สถานศึกษายังคงเกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงซึ่งหลายคนอยากให้บุตรของตนเข้าศึกษาในสถานที่แห่งนั้น แต่ด้วยข้อจำกัดที่ไม่สามารถรับนักเรียน นักศึกษาได้ทั้งหมด จึงทำให้ผู้ปกครองบางคนต้องให้เงินกับสถานศึกษา เพื่อให้บุตรของตนเองได้เข้าเรียน เป็นต้น

๒.๕ ช่องทางและวิธีการร้องเรียนการทุจริต

หากพบเห็นการทุจริต สามารถร้องเรียนมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ได้โดยมีวิธีการดังนี้

๑) ทำเป็นหนังสือ “เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.” ส่งไปที่สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ หรือตู้ ปณ. ๑๐๐ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดใกล้บ้านของท่าน

๒) กล่าวหาด้วยวาจาโดยตรงต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำการบันทึกค่ากล่าวหาไว้เป็นพยานหลักฐาน

๓) ทางโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ - ๔๙ หรือสายด่วน ป.ป.ช. โทร. ๑๒๐๕

๔) ทางเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช. www.nacc.go.th หัวข้อ “ร้องเรียน” โดยในค่ากล่าวหา ต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ชื่อ - สกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อ - สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) ระบุข้อกล่าวหาการกระทำความผิด

(๔) บรรยายการกระทำความผิดอย่างละเอียดตามหัวข้อ ดังนี้

- หากเป็นการกระทำความผิดต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม จะต้องระบุว่า การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อใด มีขั้นตอนหรือรายละเอียดการกระทำความผิดอย่างไร มีพยานบุคคลรู้เห็นเหตุการณ์หรือไม่ มีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือไม่ (ถ้าไม่สามารถนำมาได้ให้ระบุว่าใครเป็นผู้เก็บรักษา) และในเรื่องนี้ได้ร้องเรียนต่อหน่วยงานใดบ้าง เมื่อใด และผลเป็นประการใด

- หากเป็นการกล่าวหาว่า ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ จะต้องระบุว่า ฐานะเดิมของผู้ถูกกล่าวหาและภรรยาหรือสามี รวมทั้งบิดามารดาของทั้งสองฝ่ายเป็นอย่างไร ผู้ถูกกล่าวหาและภรรยาหรือสามี มีอาชีพอื่นๆ หรือไม่ ถ้ามีอาชีพอื่นแล้วมีรายได้มากน้อยเพียงใด และทรัพย์สินที่จะแสดงให้เห็นว่า ร่ำรวยผิดปกติมีอะไรบ้าง เช่น

- บ้าน มีจำนวนกี่หลัง ตั้งอยู่ที่ใด (เลขที่บ้าน ถนน ซอย ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด) ชื่อเมื่อใด และราคาขณะซื้อเท่าใด

- ที่ดิน มีจำนวนกี่แปลง ตั้งอยู่ที่ใด (ถนน ซอย ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด) ชื่อเมื่อใด และราคาขณะซื้อเท่าใด

- รถยนต์ มีจำนวนกี่คัน ยี่ห้อ รุ่น สี หมายเลขทะเบียนรถ ชื่อเมื่อใด จากใคร และราคาขณะซื้อเท่าใด

- มีเงินฝากที่ธนาคารใด สาขาใด

รวมทั้งทรัพย์สินอื่นๆ

สำคัญที่สุด คือ ต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ - สกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้กล่าวหาที่สามารถติดต่อได้อย่างชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการติดต่อกลับ เพื่อยืนยันการกล่าวหา ร้องเรียน ขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ชัดเจน จนสามารถดำเนินการต่อไปได้ และรายงานผลให้ผู้กล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับที่สุด ถ้าไม่ต้องการให้มีการเปิดเผยชื่อ ก็ให้บอกด้วยว่าให้ปกปิดชื่อ - ที่อยู่ไว้เป็นความลับ ตอนทำคำสั่งไต่สวนจะได้ระบุไว้ตามความประสงค์

กรณีการร้องเรียนโดยไม่แจ้งชื่อ - สกุลจริง ถือว่าเป็น “บัตรสนเท่ห์” จะต้องระบุพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจจะรับไว้พิจารณา

ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. จะแจ้งกลับไปให้ผู้กล่าวหาทราบว่ามีเรื่องไว้พิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่หากประสงค์จะติดตามเรื่องร้องเรียน ก็สามารถติดตามได้ดังนี้

๑) ติดต่อด้วยตนเองที่สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

๒) ทางโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ - ๔๙ หรือสายด่วน ป.ป.ช. โทร. ๑๒๐๕

๓) ทางเว็บไซต์ www.nacc.go.th หัวข้อ “ติดตามเรื่องร้องเรียน”
ทั้งนี้ โปรดจำเลขรับเรื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. /วัน เดือน ปี ที่ยื่นเรื่อง / ชื่อ - สกุล เรื่อง ของผู้ถูกกล่าวหา

นอกจากนี้ ยังสามารถร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่างๆ ได้ ดังนี้

๑) ศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สายด่วนทำเนียบรัฐบาล โทร.๑๑๑๑ บริการรับแจ้งเรื่องร้องทุกข์ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง หรือรับร้องเรียนผ่านทาง โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๑๒๗๑ - ๘๔

๒) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๘๐๐๐

๓) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) สายด่วน โทร. ๑๒๐๖

๔) ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย สายด่วน โทร. ๑๕๖๗ หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

๕) คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ในแต่ละจังหวัด

๖) แจ้งความ ร้องทุกข์ กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานี ตำรวจในเขตอำนาจสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนจะส่งเรื่องที่อยู่ในอำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการต่อไป

๒.๖ มาตรการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน และการกันบุคคลไว้เป็นพยาน โดยไม่ดำเนินคดี

๑) มาตรการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใด เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๑)

- ผู้ที่มีสิทธิร้องขอให้คุ้มครองช่วยเหลือ สำหรับผู้ที่มีสิทธิ ร้องขอให้คุ้มครองช่วยเหลือ ได้แก่ ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์ กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- การคุ้มครองช่วยเหลือพยาน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความคุ้มครองช่วยเหลือ โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา มาใช้บังคับ รวมถึงมีอำนาจกำหนดมาตรการอื่นใดที่สมควรเพื่อให้เกิดความปลอดภัย แก่ผู้ที่จะต้องได้รับการคุ้มครองช่วยเหลือและมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นช่วยดำเนินการตามที่จำเป็นได้ โดยการดำเนินการคุ้มครองช่วยเหลือ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่ได้รับความคุ้มครองหรือช่วยเหลือก่อน

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของผู้ที่มีสิทธิร้องขอให้คุ้มครองช่วยเหลือ หรือคู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำความผิดอาญาโดยเจตนา เนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บุคคลนั้นหรือทายาทมีสิทธิ ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการป.ป.ช. เพื่อขอรับค่าทดแทนเท่าที่จำเป็นและสมควร ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย

๒) การกันบุคคลไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดให้มีมาตรการการกันบุคคลไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๕ กล่าวคือ บุคคล ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าพนักงาน

ของรัฐ หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าพนักงานของรัฐรายอื่น หรือผู้ถูกกล่าวหารายอื่นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร จะกันผู้นั้นไว้เป็นพยาน โดยไม่ดำเนินคดีก็ได้

- การกันตนเองไว้เป็นพยานในคดี เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้กันบุคคลไว้เป็นพยานแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินการทางวินัยกับบุคคลซึ่งถูกกันไว้เป็นพยานนั้น และบุคคลนั้นอาจได้รับความช่วยเหลือได้ตามสมควร จนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ บุคคลนั้นฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขการกันไว้เป็นพยาน การคุ้มครองพยาน ย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งตำแหน่งของพยานที่ดำรงอยู่และการเลื่อนชั้นเงินเดือนรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นด้วย เว้นแต่บุคคลนั้นไม่สมควรได้รับการคุ้มครองเมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และสภาพของการกระทำผิดแล้ว หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการกันไว้เป็นพยาน

๓) กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน ต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ให้ถือว่าผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งได้รับความคุ้มครองพยานและอาจได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ข้อมูลหรือถ้อยคำตามวรรคหนึ่งจะถือว่าเป็นประโยชน์ และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการต่อเมื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำเนินการทางวินัยได้ หรือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลงโทษทางวินัยแก่ผู้กระทำความผิดได้ และมีผลทำให้สามารถประหยัดงบประมาณแผ่นดินเป็นอย่างมากหรือมีผลทำให้สามารถรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารราชการที่ดีโดยรวมได้

ในกรณีที่ข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัยนั้นเสียเอง หรืออาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำความผิดวินัยนั้นด้วย มิให้ได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามข้อนี้

ข้อ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่อาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำความผิดวินัย กับข้าราชการอื่น ถ้าได้ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา

หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมาต่อบุคคลหรือคณะบุคคล ที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ และข้อมูลหรือถ้อยคำนั้นเป็นปัจจัยสำคัญ จนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนทางวินัย แก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด อาจได้รับการกันเป็นพยาน การลดโทษ หรือการให้ความคุ้มครองพยานตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ข้อ ๕ การให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ที่จะได้รับประโยชน์ตามกฎหมาย ก.พ. นี้ จะต้องเป็นความเชื่อโดยสุจริตว่ามีการกระทำผิดวินัยหรือเป็นไปตามที่ตนเองเชื่อว่าเป็นความจริง และไม่มีการกลับถ้อยคำนั้นในภายหลัง การให้ข้อมูลหรือถ้อยคำตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็นการเปิดเผยความลับของทางราชการและไม่เป็นการกระทำการข่มขู่ผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นที่ได้รับข้อมูลมีหน้าที่ รายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๗ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้งมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองพยาน ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เปิดเผยชื่อหรือข้อมูลใดๆ ที่จะทำให้ทราบว่า ผู้ใดเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ

(๒) ไม่ใช้อำนาจไม่ว่าในทางใดหรือกระทำการอื่นใด อันเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลทำให้กระทบสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้นั้นในทางเสียหาย

(๓) ให้ความคุ้มครองมิให้ผู้นั้นถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกข่มขู่เพราะเหตุที่มีการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำ

(๔) ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อเป็นทนาย แก่ต่างคดีให้ถ้าผู้นั้นถูกฟ้องเป็นคดีต่อศาล

ในกรณีที่พยานผู้ไต่ร้องขอเป็นหนังสือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้งจะพิจารณาย้ายผู้นั้น หรือพิจารณาดำเนินการอื่นใดที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อให้ผู้นั้นได้รับความคุ้มครอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบ จากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นและไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่ กฎหมายบัญญัติไว้ก็ได้

ข้อ ๘ พยานผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ยังไม่ได้ให้การคุ้มครองตามข้อ ๗ หรือการให้การคุ้มครองดังกล่าวยังไม่เพียงพอ อาจยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ข้อ ๙ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งได้รับคำร้องตาม ข้อ ๘ แล้ว หากมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นไปตามที่พยานกล่าวอ้าง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้งดำเนินการให้ความคุ้มครองพยานในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้

ข้อ ๑๐ พยานผู้ใดเห็นว่าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ยังไม่ได้ให้การคุ้มครองตามหมวดนี้ หรือการให้การคุ้มครองดังกล่าวยังไม่เพียงพอ อาจยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อสำนักงาน ก.พ. ได้

ข้อ ๑๑ เมื่อสำนักงาน ก.พ. ได้รับคำร้องตามข้อ ๑๐ แล้ว หากมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นไปตามที่พยานกล่าวอ้าง ให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการให้มีการย้ายหรือโอน หรือดำเนินการอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ผู้นั้นได้รับความคุ้มครอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งก่อน หรือไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งไม่ดำเนินการตามที่ สำนักงาน ก.พ. กำหนด ตามวรรคหนึ่ง หรือในกรณีที่เห็นสมควร ให้สำนักงาน ก.พ. เสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๙ ต่อไป

ข้อ ๑๒ การให้ความคุ้มครองพยานตามหมวดนี้ให้พิจารณาดำเนินการในโอกาสแรก ที่สามารถกระทำได้ และให้เริ่มตั้งแต่มีการให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำตาม ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔ แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีการสั่งยุติเรื่อง หรือการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายนี้แก่ผู้เป็นต้นเหตุเสร็จสิ้น

ข้อ ๑๓ ก่อนมีการแจ้งเรื่องกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ถ้าผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำตาม ข้อ ๔ ไม่ใช่ผู้เป็นต้นเหตุ แห่งการกระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น และเป็นกรณีที่ไม่อาจแสวงหาข้อมูล หรือพยานหลักฐานอื่นใดเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการทำความผิด วินัยในเรื่องนั้นได้ นอกจากจะได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานจากผู้นั้น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้งอาจกันผู้นั้นเป็นพยานได้

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานตาม ข้อ ๑๓ ไม่มา ให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตาม

กฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือมาแต่ไม่ให้อภัยค่าหรือให้อภัยค่าแต่ไม่เป็น ประโยชน์ต่อการดำเนินการ หรือให้อภัยค่าอันเป็นเท็จหรือกลับค่าให้การ ให้การกัน ผู้นั้นไว้เป็นพยานเป็นอันสิ้นสุดลง

ข้อ ๑๕ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง แจ้งเรื่องการกันข้าราชการพลเรือนสามัญตาม ข้อ ๑๓ ไว้เป็นพยาน หรือการสิ้นสุด การกันเป็นพยานตาม ข้อ ๑๔ ให้บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการและข้าราชการผู้นั้นทราบ

ข้อ ๑๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญให้ข้อมูลหรือให้อภัยค่า ตาม ข้อ ๔ ผู้ใดได้ให้ข้อมูลหรือให้อภัยค่าที่สำคัญจนเป็นเหตุให้ลงโทษทางวินัย แก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิดได้ และผู้นั้นต้องถูกลงโทษทางวินัยเพราะเหตุ ที่ได้ร่วมกระทำผิดวินัยนั้นด้วย ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาเห็นว่า ผู้นั้นมิได้เป็นต้นเหตุแห่งการทำความผิดวินัยนั้น หรือได้ร่วมทำความผิดวินัย ไปเพราะตกอยู่ในอำนาจบังคับ หรือกระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้ง อาจพิจารณาลดโทษให้ผู้นั้นต่ำกว่าโทษที่ควรได้รับจริงได้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่าการลดโทษที่อาจกระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๗ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งอาจพิจารณาให้ บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ให้ข้อมูลหรืออภัยค่าตาม ข้อ ๓ ได้ดังนี้

(๑) ให้ถือว่า การให้ข้อมูลหรือให้อภัยค่านั้น เป็นข้อควรพิจารณาอื่นตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนที่ผู้บังคับบัญชาต้องนำ ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

(๒) เครื่องหมายที่เห็นสมควรเพื่อเป็นเครื่อง เชิดชูเกียรติ

(๓) รางวัล

(๔) คำชมเชยเป็นหนังสือ

ข้อ ๑๘ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาให้ บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามข้อ ๑๗ แก่ผู้ให้ข้อมูลหรือให้อภัยค่าตาม ข้อ ๓ ตามระดับความมากน้อยของประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการ ที่ได้รับ จากการให้ข้อมูลหรืออภัยค่านั้น

บรรณานุกรม

- กรมสรรพากร. (๒๕๕๙). คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน. กรุงเทพฯ: กรมสรรพากร.
- ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก ปี ๒๕๕๙ คະແນນໄທຍຽວຈາກ ๓๘ เป็น ๓๕ อันดับตกจาก ๗๖ เป็น ๑๐๑ จาก ๑๗๖ ประเทศ. (๒๕๖๐). สืบค้นเมื่อ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐, จาก <http://thaipublica.org/๒๐๑๗/๐๑/corruption-perceptions-index-๒๐๑๖-thailand/>
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑. (ม.ป.ป.). ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต. สืบค้นเมื่อ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐, จาก https://www.nacc.go.th/more_news.php?cid=๓๖
- สังคีต พิริยะรังสรรค์ และคณะ. (๒๕๕๙). โครงการส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการลงโทษทางสังคม. ทูลสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.). ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์ Social Sanction. วารสารสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ ปีที่ ๔๖ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๙. หน้า ๖๕
- เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ และคณะ. (๒๕๕๓). โครงการประเมินด้านสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (๒๕๕๘). เปิดแฟ้ม ๑๐ คดีทุจริต บทเรียนราคาแพงของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
- สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (ม.ป.ป.) คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (๒๕๕๙). คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์.

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (๒๕๕๙). คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๖๐). คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน.
กรุงเทพฯ: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.).

หอการค้าไทยเผยดัชนีคอร์รัปชัน มิ.ย. ปรับตัวลด. สืบค้นเมื่อ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐,
จาก <http://www.thairath.co.th/content/๖๖๑๙๙๒>

Radcliffe-Brown, A.R. (๑๙๕๒). Structure and function in primitive society.
Illinois: The free Press.

๓. สื่อการเรียนรู้ประกอบวิชาที่ ๒

ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ที่	ชื่อสื่อ	ประเภท	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑	สินบน	วิดีโอ	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการให้สินบน	๓.๕๙ นาที	พิพิธภัณฑสถานโขนสำนักงานป.ป.ช.	
๒	นิมนต์ยิ้มแด่คนดีไม่คอร์รัปชัน ตอน แยกที่ ตอน รับไม่ได้ ตอน ทำบุญบูรณะวัด ตอน แป๊ะเจี๊ยะ ตอน ส่งเสริมลูกน้อง	วิดีโอ	ตอนแยกที่ เป็นการแยกที่จอดเรือโดยมีคนติดสินบนเจ้าหน้าที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ยอมรับสินบน และจับตัวคนที่จะให้สินบนไปลงโทษ ตอนรับไม่ได้ เจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสินค้า แต่เจ้าของสินค้าไม่ให้ตรวจและจะมอบสินบนให้กับเจ้าหน้าที่ซึ่งเจ้าหน้าที่คนนั้นไม่ยอมรับของดังกล่าว ตอนทำบุญบูรณะวัด วัดมีสภาพเสื่อมโทรมซึ่งมีคนมาช่วยเหลือบริจาคเงิน แต่ต้องให้พระที่วัดพูดจาหว่านล้อมให้ชาวบ้านขายที่ดินให้ตนเอง	๗.๒๘ นาที	สนง.ป.ป.ช.	

(ต่อ)

ที่	ชื่อสื่อ	ประเภท	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
			ตอนแป๊ะเจี๊ยะ พ่อต้องการให้ลูกเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง จึงจะจ่ายเงินให้กับทางโรงเรียน แต่ลูกไม่ยอมและยืนยันว่าจะสอบเข้าด้วยตัวเอง <u>ตอนส่งเสริมลูกน้อง</u> เจ้านายอยากให้ลูกน้องเป็นทหาร จึงเอาของไปติดสินบนสุดท้ายจึงถูกจำคุก			
๓	ค่าโง่	วิดีโอ	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับความเสียหายที่ประเทศไทยได้รับจากปัญหาการทุจริต	๑.๔๗ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่งสำนักงานป.ป.ช.	
๔	เชื่อหรือไม่	วิดีโอ	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องทุจริต	๒.๑๙ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่งสำนักงานป.ป.ช.	

(ต่อ)

ที่	ชื่อสื่อ	ประเภท	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๕	กลไกฮั่วประมวล	วิดีโอ	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับกลไกการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ	๒.๔๔ นาที	พิพิธภัณฑ์ด้านโง่งสำนักงานป.ป.ช.	
๖	ทุ จ ริ ต เ ชิง โยบาย	วิดีโอ	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการทุจริตเชิงนโยบาย	๓.๐๐ นาที	พิพิธภัณฑ์ด้านโง่งสำนักงานป.ป.ช.	

ตัวอย่างกรณีศึกษา

กรณีศึกษา : การต่อสู้กับปัญหาการคอร์รัปชันของฮ่องกง

ฮ่องกงได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติว่าประสบความสำเร็จในการต่อต้านคอร์รัปชันอย่างมาก ในปัจจุบันได้มีคณะกรรมการอิสระต่อต้านคอร์รัปชัน (Independent Commission Against Corruption) ที่ได้รับความเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ มีการบริหารรัฐกิจที่สะอาดและโปร่งใส และมีสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่สามารถแข่งขันได้และมีประสิทธิภาพ โดยฮ่องกงได้ใช้แนวทางดำเนินการ ๓ ประการหลัก ได้แก่ การปฏิบัติหรือการบังคับใช้กฎหมาย การป้องกัน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งได้พัฒนามามากกว่า ๓๐ ปี

ในช่วงปี ๑๙๕๐ และ ๑๙๖๐ (พ.ศ. ๒๔๙๓ และ พ.ศ. ๒๕๐๓) ปัญหาการคอร์รัปชันได้เพิ่มพูนขึ้นจากการที่ผู้อพยพจากจีนแผ่นดินใหญ่หลังไหลเข้าสู่เกาะฮ่องกง ทำให้การบริการสาธารณะและระบบระเบียบต่างๆ ไม่อาจสนองรับได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น การตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับบริการก่อนจึงเป็นเรื่องปกติ และคอร์รัปชันได้กลายเป็นโรคระบาดที่อยู่ในวิถีชีวิตประจำวัน การจ่ายค่า “น้ำร้อนน้ำชา” เพื่อให้ได้รับบริการ ถือเป็น “ธรรมเนียมปฏิบัติ” ไม่ใช่เป็นการตัดสินใจบนแต่อย่างใด

การเก็บและแจกจ่ายส่วยกลายเป็นส่วนหนึ่งของกรมตำรวจ มีคำกล่าวที่ว่า ถ้าได้เข้าไปเป็นตำรวจก็จะเห็นเงินอยู่ในลิ้นชักโต๊ะทำงานแล้ว ซึ่งเรื่องนี้กระทบกับการบริการสาธารณสุขในทุกรูปแบบ นับตั้งแต่คนขับรถพยาบาลที่เรียกเงินค่าน้ำร้อนน้ำชาในการพาคนไข้ไปโรงพยาบาล พนักงานดับเพลิงต่อรองค่าตอบแทนที่จะได้รับก่อนฉีดน้ำดับไฟ ร้านอาหารที่ไม่จ่ายเงินสินบนก็ต้องรอคิวต่อใบอนุญาตอย่างไม่รู้อนาคตที่ก็ไม่ปลอดภัยได้รับใบรับรองได้ถ้าเข้าทางหลังบ้าน

โดยข้อเท็จจริงแล้ว กฎหมายต่อต้านคอร์รัปชันได้มีการบังคับใช้มานานแล้ว ตั้งแต่ต้นปี ๑๙๙๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) และตำรวจจะต้องเป็นผู้สอบสวนกรณีต่างๆ แต่ตำรวจกลับเป็นเจ้าพ่อของการคอร์รัปชันเสียเอง เป็นแหล่งบ่มเพาะความชั่วร้ายทั้งที่เกี่ยวข้องกับการพนันและยาเสพติด การแจ้งเบาะแสเรื่องการคอร์รัปชันจะเป็นอันตราย และผู้แจ้งจะไม่ปลอดภัยในชีวิต เพราะผู้รับแจ้งเป็นคนทุจริตเสียเอง

กรณีทำให้ชาวฮ่องกงเกิดความไม่พอใจเป็นอย่างมากคือ เมื่อ Peter Fitzroy Godber นายตำรวจระดับสูงจากอังกฤษที่ถูกกล่าวหาว่าคอร์รัปชันหนีกลับประเทศอังกฤษไปได้ ทั้งๆ ที่อยู่ระหว่างการถูกสอบสวน Godber เคยเป็นข้าราชการระดับสูงประจำสถานีตำรวจในเขต Wanchai และสนามบินไคต๊าก ก่อนจะถึงอายุเกษียณ

ในปี ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) Godber ได้ฉ้อโกงและโอนเงินจำนวนไม่น้อยกว่า ๔.๓ ล้านเหรียญฮ่องกง ไปเข้าบัญชีตนเองที่ต่างประเทศ และถูกหน่วยต่อต้านคอร์รัปชันสอบสวนที่มาของความร่ำรวยอันผิดปกตินี้ รวมทั้งขอให้ Godber ระบุแหล่งที่มาของเงินดังกล่าว อย่างไรก็ตาม Godber ได้จัดการให้ภรรยาออกนอกอาณาเขต และได้ใช้บัตรอนุญาตผ่านสนามบินของตนผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองและควบคุมหนังสือเดินทางไปขึ้นเครื่องบินกลับประเทศอังกฤษ การหนีออกจากฮ่องกงดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่พอใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก มีการประท้วงและประณามรัฐบาลที่ไม่สามารถจัดการกับปัญหาคอร์รัปชันได้ และเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการนำ Godber กลับมารับการพิจารณาในศาล รัฐบาลในขณะนั้นภายใต้การนำของ Sir Murray Maclehoze จึงได้เสนอให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระต่อต้านคอร์รัปชัน ประกอบด้วย บุคคลที่มีสถานภาพเป็นที่ยอมรับและสามารถอุทิศเวลาให้กับภารกิจด้วยความซื่อสัตย์ได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้สาธารณชนมีความมั่นใจ โดยองค์การดังกล่าวจะต้องเป็นอิสระอย่างแท้จริง ไม่ขึ้นกับหน่วยงานใดของรัฐบาล และกรมตำรวจ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๑๙๗๔ ผู้ว่าราชการเกาะฮ่องกง Murray Maclehoze จึงได้จัดตั้ง ICAC หรือ Independent Commission Against Corruption ขึ้น และหลังจากนั้นอีกหนึ่งปี Godber ก็ถูกส่งตัวกลับฮ่องกงและถูกพิจารณาตัดสินลงโทษจำคุก ในเดือนกรกฎาคม ๑๙๗๗ คณะกรรมการอิสระดังกล่าวก็สามารถรายงานกับผู้ว่าราชการเกาะฮ่องกงได้ว่าไม่มีกลุ่มนอกกฎหมายของผู้ที่คอร์รัปชันใหญ่ๆ อยู่ในราชการอีกต่อไปแล้ว อย่างไรก็ตาม สองสามเดือนหลังจากนั้น ในเดือนพฤศจิกายน ๑๙๗๗ ตำรวจนอกเครื่องแบบกลุ่มหนึ่งก็ได้บุกเข้าไปประทุษร้ายยังสำนักงานใหญ่ของ ICAC เรียกร้องการอภัยโทษ ดังนั้นเพื่อลดความตึงเครียดจึงได้มีการอภัยโทษให้ผู้ที่มีความผิด ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๑๙๗๗ ยกเว้นกรณีที่เป็นเรื่องประพฤตินิยมชอบร้ายแรง

จากกรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รัฐบาลได้กวาดล้างการคอร์รัปชันครั้งใหญ่ และสร้างความน่าเชื่อถือให้กลับคืนสู่กรมตำรวจด้วยการสร้างมาตรการจูงใจต่างๆ รวมทั้งการสร้างตำรวจรุ่นใหม่เมื่อสะอาด ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ICAC ยังคงเป็นหน่วยงานอิสระ มีอำนาจในการแต่งตั้ง บริหารและปลดเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน เมื่อมีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของ ICAC เรื่องคอร์รัปชันหรือกรณีที่เกี่ยวข้องอื่นใด เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะถูกสอบสวนโดยหน่วยงานพิเศษในสังกัดของ ICAC ซึ่งปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลของเลขานุการคณะกรรมการทบทวนความยุติธรรม และการปฏิบัติงาน โดยคณะกรรมการดังกล่าว แต่งตั้งโดยผู้บริหารสูงสุดของ ICAC

ในส่วนของ ICAC นั้น มีเลขาธิการ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผู้บริหารสูงสุด (Chief Executive) และขึ้นตรงต่อผู้บริหารคนดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว ICAC จะรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสภาผู้บริหาร (Executive Council) อย่างสม่ำเสมอและจะต้องจัดทำรายงานอย่างเป็นทางการต่อสภากฎหมาย (Legislative Council) นอกจากนี้ มาตรา ๕๗ ของกฎหมายพื้นฐาน (Basic Law) ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญของฮ่องกงยังระบุบทบาทของ ICAC ในฐานะที่เป็นองค์กรอิสระขึ้นตรงต่อหัวหน้าฝ่ายบริหาร (Chief Executive) โดยเลขาธิการ (Commissioner) คนแรกของ ICAC คือ Sir Jack Cater ซึ่งต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็น Chief Secretary เลขาธิการคนต่อมา มีทั้งข้าราชการบำนาญและข้าราชการประจำ โดยบุคคลเหล่านี้จะได้รับการยอมรับในความซื่อสัตย์สุจริต สภาพแวดล้อมทางการเมืองของฮ่องกงในระยะต่อมาได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยประชาคมได้เรียกร้องความรับผิดชอบและความโปร่งใสมากขึ้น ต่อมาข้อกล่าวหาเรื่องการคอร์รัปชันในการเลือกตั้ง ผลประโยชน์ทับซ้อน และการช่วยเหลือพวกพ้องลดลง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นผลงานของ ICAC มีการประชุมกรรมการ ICAC บ่อยครั้ง เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตในโครงการใหญ่ๆ มีการกำหนดกลยุทธ์การต่อต้านคอร์รัปชันในหน่วยงานราชการ หรือการตรวจสอบกระบวนการทำงาน การประชุมหรือการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องนี้ ผลงานสำคัญของ ICAC คือการป้องกันการคอร์รัปชันในการก่อสร้างสนามบินเซก แลมก๊ก นอกจากนี้ ICAC ยังได้มีส่วนร่วมในโครงการใหญ่ๆ ที่มาจากการดำเนินร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนอีกด้วย

เมื่อระบบการปกครองของฮ่องกงปรับเปลี่ยนไป หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการของภาครัฐต้องเกี่ยวข้องกับการเมืองมากขึ้น หัวหน้าฝ่ายบริหาร (Chief Executive) ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกาเลือกตั้ง และรัฐมนตรีต้องมีความรับผิดชอบต่อเบ็ดเสร็จทางการเมือง หัวหน้าฝ่ายบริหาร (Chief Executive) จึงได้เสนอให้ตนเองอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายต่อต้านคอร์รัปชัน ซึ่งทำให้เลขาธิการ (Commissioner) ไม่อยู่ภายใต้การเมืองและรัฐบาล คำร้องเรียนระยะแรกของ ICAC จะมาจากผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการคอร์รัปชัน และ ICAC ได้มีการดำเนินการคุ้มครองพยานและผู้ร้องเรียน รวมทั้งมีอำนาจที่จะรับฟังข้อร้องเรียนจากผู้ไม่เปิดเผยตนเอง และจะทำการสอบสวนข้อร้องเรียนทุกเรื่องและไม่สามารถยกเลิกการสอบสวนได้กลางคัน ยกเว้นเมื่อไม่มีมูลหรือไม่อาจติดตามต่อไปหรืออยู่นอกเหนือความรับผิดชอบของหน่วยงาน แนวทางดังกล่าวนำไปสู่ความสำเร็จของการปราบปรามคอร์รัปชันของ ICAC

ในระยะแรก การร้องเรียนถึง ๒ ใน ๓ จะไม่ระบุชื่อ ต่อมาการไม่ระบุชื่อผู้ร้องเรียนจะเหลือเพียงหนึ่งในสาม แสดงถึงความเชื่อมั่นที่เพิ่มมากขึ้นและการร้องเรียนจะเปลี่ยนจากร้องเรียนภาครัฐไปเป็นการร้องเรียนภาคเอกชนมากขึ้น ปัจจุบัน ICAC มุ่งแก้ปัญหาการคอร์รัปชันในภาคเอกชนและเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน

แนวโน้มของการคอร์รัปชันเปลี่ยนไป การให้การศึกษาหรือการให้ความรู้แก่ประชาชนก็เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมจะกระตุ้นให้มีการรายงานคอร์รัปชันในภาครัฐ แต่การณรงค์ในปัจจุบันเน้นจริยธรรมทางธุรกิจ และการแก้ปัญหาการคอร์รัปชันของภาคธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม ICAC มิได้มีอำนาจสูงสุด แต่มุ่งเน้นในเรื่องการสืบสวน ส่วนอำนาจในการตัดสินลงโทษจะอยู่ที่กระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการของ ICAC จะมีองค์การให้คำปรึกษาหารืออยู่ ๕ คณะ ที่ให้คำปรึกษาเรื่องนโยบายในภาพรวม และการทำงานของหน่วยงานหลักทั้ง ๓ ในด้านปฏิบัติการ (Operation) ป้องกัน (Prevention) และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Community Relations) คณะกรรมการทบทวนการปฏิบัติงาน (Operations Review Committee) ทำหน้าที่กำกับดูแลการสอบสวนของ ICAC และการยุติการสอบสวนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการชุดนี้ทุกครั้ง นอกจากนี้กรรมการยังได้รับรายงานความก้าวหน้าและกำกับดูแลการสอบสวน รวมทั้งกรณีที่อยู่ในการพิจารณาของศาลด้วย

การต่อต้านคอร์รัปชันต้องมีการสนับสนุนทางทรัพยากร และความจริงจังจากฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหาร ฮ่องกงต้องยอมแลกการให้อภัยโทษแก่ผู้เคยกระทำผิดเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ของความโปร่งใส นอกจากนี้แล้วระบบกฎหมายจะต้องเอื้อต่อการนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ หากไม่มีการดำเนินคดีที่เข้มแข็งและดุลอำนาจที่เหมาะสมในศาลแล้ว การสืบสวนของ ICAC ก็จะไม่ไ้ผลสัมฤทธิ์ ICAC ได้รับการก่อตั้งขึ้นเพื่อสร้างและรักษาความเป็นธรรม รวมทั้งเพื่อปกป้องการใช้อำนาจโดยมิชอบและเบียดบังผลประโยชน์สาธารณะ ผลงานของ ICAC สะท้อนถึงคุณค่าของความโปร่งใส กระบวนการทำงานที่เหมาะสม และการดำเนินการที่ยุติธรรม สิ่งต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นบรรทัดฐานของความยุติธรรม ความรับผิดชอบเบ็ดเสร็จของฝ่ายบริหาร ซึ่งจะเป็นหมุดตอกย้ำความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (แปลและเรียบเรียงจากบทความเรื่อง Hong Kong's Fight Against Corruption Has Lesson for others โดย Anna Wu ลงพิมพ์ใน Hong Kong Journal : The Quarterly Online Journal about Issues Related to Hong Kong and China)

สรุปกรณีความสำเร็จ : การต่อสู้กับปัญหาคอร์รัปชันของฮ่องกง

กรณีความสำเร็จดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในการแก้ปัญหาเรื่องคอร์รัปชันของฮ่องกงที่มาจากกรเรียกร้องของประชาชน จนทำให้ภาครัฐต้องปราบปรามคอร์รัปชัน ตั้งหน่วยงานอิสระดูแลปัญหาเรื่องคอร์รัปชันทั้งด้านปราบปราม ป้องกัน และชุมชนสัมพันธ์หรือการสร้างความรู้ความเข้าใจจากทุกภาคส่วน จนในปัจจุบันนี้ฮ่องกงติดอันดับประเทศที่มีความโปร่งใสอยู่ในลำดับต้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ฮ่องกงมีความโปร่งใสอยู่ในลำดับ ๑๔ (Corruption Perception Index ๒๐๑๘ ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน) โดยประเทศที่อยู่ในลำดับที่ ๑ - ๓ ได้แก่ ลำดับที่ ๑ เดนมาร์ก ลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๓ นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐฟินแลนด์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชาอาณาจักรสวีเดนและสมาพันธรัฐสวิส ส่วนประเทศไทยอยู่ในลำดับ ๙๙ จากจำนวนสำรวจทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก (<https://www.transparency.org/cpi๒๐๑๘>)

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.(๒๕๕๒).ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงาน (สำหรับผู้บริหาร : ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม). นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

การทุจริตในการจัดซื้อไม้หมอนรองรางรถไฟ

ข้อเท็จจริง การรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดซื้อไม้หมอนรองรางรถไฟเป็นไม้เนื้อแข็งจากบริษัท A และบริษัท B แต่ปรากฏว่าในการส่งมอบบริษัท A มีไม้หมอนไม้เพียงพอ จึงตกลงให้บริษัท B เป็นผู้ส่งมอบแทนซึ่งไม้หมอนของทั้งสองบริษัทเป็นไม้เนื้ออ่อนไม่สามารถนำไปใช้งานได้ นาย ก. หัวหน้าพัสดุ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดหาไม้ควบคุมดูแลการจัดซื้อจัดจ้าง ได้ร่วมกับ นาง ข. กรรมการผู้จัดการบริษัท A และนาย ค. กรรมการผู้จัดการบริษัท B ทุจริตโดยมีการจัดซื้อด้วยวิธีแบ่งซื้อแบ่งจ้างและรายงานการตรวจรับไม้หมอนต่อผู้บังคับบัญชาว่าเป็นไม้เนื้อแข็งถูกต้องตามสัญญาต่างๆ ที่เป็นไม้เนื้ออ่อน เป็นเหตุให้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับความเสียหาย

มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. การกระทำของนาย ก. เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑, ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๔) ประกอบมาตรา ๘๓ และการกระทำของนาง ข. และ นาย ค. เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๖

ทุจริตแก้ไขราคากลางและเอกสารผลการประกวดราคา

ข้อเท็จจริง นาย ก. ตำแหน่งรองผู้จัดการใหญ่ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ได้เสนอผลการพิจารณาผลการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างปรับปรุง Ground Improvement For Airside Pavements ของบริษัท ทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยได้พิจารณาผู้เสนอราคาต่ำสุดใน Option ๑ ซึ่งเสนอราคา ๑๑,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สูงกว่าราคากลางที่บริษัทที่ปรึกษากำหนดไว้คิดเป็น ๙.๕๗ เปอร์เซ็นต์ และเห็นสมควรจัดจ้างบริษัทผู้เสนอราคารายดังกล่าว เพราะเป็นราคาที่สูงกว่าวงเงินไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของราคากลาง กรรมการผู้จัดการใหญ่จึงได้สั่งการให้ นาย ก. และรองผู้จัดการใหญ่อีก ๒ คน ทำการต่อรองราคา ผลการต่อรองราคาปรากฏว่าผู้เสนอราคาได้ตัดค่าใช้จ่ายรายการเงินค่าอำนวยความสะดวกออก ๑๐๘ ล้านบาท คงเหลือราคา ๑๑,๖๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท กรรมการผู้จัดการใหญ่จึงสั่งให้เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณา

ในระหว่างที่จัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งไปให้กรรมการบริษัทฯ พิจารณา ได้มีการแก้ไขเอกสารบันทึกของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา โดยลบข้อความเกี่ยวกับราคากลางที่ระบุไว้ ๑๐,๘๖๐,๗๔๓,๘๘๙.๓๘ บาท แก้ไขเป็น ๑๒,๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และแก้ไขรายละเอียดในวาระการประชุมให้สอดคล้องกับ บันทึกคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาในเรื่องราคากลางให้สอดคล้องกัน โดยนาย ข. เป็นผู้ดำเนินการให้มีการแก้ไขเอกสารแล้วเสนอให้กรรมการบริษัทฯ พิจารณา และในการพิจารณาอนุมัติให้จ้างบริษัทผู้เสนอราคาต่ำสุด เมื่อมีการแก้ไข ราคากลางเป็น ๑๒,๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้เข้าใจว่าราคา ๑๑,๖๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นราคาต่ำกว่าราคากลาง อันเป็นเหตุให้กรรมการบริษัทฯ พิจารณาอนุมัติบริษัทฯ ที่เสนอราคาต่ำสุดได้รับการคัดเลือก ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย

มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. การกระทำของนาย ก. รองผู้จัดการใหญ่ ที่มีการแก้ไขราคากลางใหม่และเป็นผู้ชี้แจงเรื่องราคากลางให้คณะกรรมการบริษัทฯ ความผิดทางวินัยและมีความผิดทางอาญฐานเป็นพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่บริษัท และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ ส่วนการกระทำของนาย ข. มีมูลความผิดทางวินัย

เรียกรับเงินจากผู้ขออนุญาตประกอบการขนส่ง เพื่อช่วยเหลือให้ได้รับอนุญาต ประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถตู้ปรับอากาศ

ข้อเท็จจริง นาย ก. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ขนส่ง ๕ รักษาการหัวหน้าขนส่ง จังหวัดช. ได้ให้ความช่วยเหลือ นาย ข. ซึ่งประสงค์ที่จะนำรถตู้วิ่งรับส่งผู้โดยสาร ระหว่างอำเภอ โดยได้เรียกเงิน จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทนในการให้ความช่วยเหลือให้ได้รับอนุญาตประกอบการและหากไม่ได้รับอนุญาตจะคืนเงินให้ทั้งหมด ทั้งนี้ นาย ก. ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนุญาตประกอบการขนส่ง นาย ข. เชื่อว่านาย ก. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกมีอำนาจหน้าที่สามารถช่วยเหลือได้ จึงตกลงยินยอมมอบเงินสดให้จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท และโอนเงินเข้าบัญชีอีก จำนวน ๔๔๐,๐๐๐ บาท

ต่อมา นาย ก. ได้ร่างหนังสือให้ นาย ข. เพื่อนำไปยื่นขออนุญาตประกอบการ และนำหนังสือดังกล่าวไปยื่นที่สำนักงานขนส่งจังหวัดช. เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการ โดยมีการนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดช. เพื่อมีมติอนุมัติกำหนดเส้นทางโดยสารประจำทาง แต่ปรากฏว่า ผู้ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถโดยสารสาย ข - ส มีหนังสือคัดค้าน เนื่องจากจะเป็นการเดินรถทับซ้อนเส้นทาง คณะกรรมการ ฯ จึงมติให้รวบรวมข้อมูลแล้วนำเสนอที่ประชุมอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดเส้นทางสาย ข - ห ให้เป็นเส้นทางรถโดยสารประจำทาง

หลังจากนั้น เมื่อนาย ข. ทราบว่านาย ก. ไม่สามารถช่วยเหลือได้ จึงแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน นาย ก. จึงยินยอมคืนเงินทั้งหมดให้ โดยนาย ก. ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าเป็นการกู้ยืมเงินกัน แต่ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่ามีการกู้ยืมเงินกันจริง

มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. การกระทำของนาย ก. เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง และเป็นความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓

ที่มา ศูนย์วิจัยเพื่อต่อต้านการทุจริต ปวย อี้งภากรณ์ สำนักงาน ป.ป.ช.(๒๕๖๐).คดีสำคัญที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูล (พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗).กรุงเทพ : ศูนย์วิจัยเพื่อต่อต้านการทุจริต ปวย อี้งภากรณ์ สำนักงาน ป.ป.ช.

คำฟอสอนให้ “สุจริต” เพื่อชีวิตสันติสุข

“ผู้ปฏิบัติราชการ นอกจากจะต้องรู้งานในหน้าที่อย่างทั่วถึงแล้ว ยังจำเป็นต้องรู้ตัว รู้ชื่อ ประโยชน์และไม่ใช่ว่าประโยชน์อย่างกระจ่างชัดด้วย งานราชการซึ่งเป็นงานของแผ่นดิน จึงจะดำเนินไปอย่างถูกต้อง ตรงตามเป้าหมาย และสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือยังความดี ความเจริญให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้แท้จริงและยั่งยืน”

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานพระราชโอวาทแก่ข้าราชการพลเรือนเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑

เป็นที่ทราบกันดีว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงให้ความสำคัญกับการดำรงชีวิตด้วยความสุจริต พระองค์ทรงดำรงตนด้วยความสุจริต ตลอดพระชนม์ชีพ ดังเช่นครั้งหนึ่งพระองค์ทรงลงแข่งในกีฬาเรือใบ ขณะที่ทรงเรือใบออกไปจากฝั่งได้ไม่นาน ก็ทรงแล่นกลับเข้าฝั่งและตรัสกับผู้ที่คอยมาเฝ้าฯ ว่า “เรือแล่นไปโดนทุ่นเข้า” ตามกติกานั้นถือว่าพาล์ว ซึ่งพระองค์ทรงเคร่งครัดในกติกากการแข่งขันเรือใบอย่างมาก แม้จะไม่มีใครเห็นการพาล์วในครั้งนั้น แต่พระองค์ก็ไม่ยอมละเลยหรือปล่อยผ่านไป ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสุจริตและการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ปวงชนชาวไทย

นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงเผยแพร่คุณธรรมดังกล่าวมาสู่พสกนิกรของพระองค์ผ่านพระราชดำรัสในโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ทรงเน้นย้ำเสมอว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง หากฝึกฝนให้เกิดในตนเอง ก็ย่อมส่งผลดีต่อการพัฒนาคน สังคม รวมถึงประเทศชาติตามลำดับ อาทิ

“ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง เด็กๆ จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดมีขึ้นในตนเอง เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาดที่เจริญมั่นคง”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก พุทธศักราช ๒๕๓๑ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

“ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อยก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้มีความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ”

พระราชดำรัสในโอกาสที่คณะผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่จากโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตอำเภอตุลิต “กลุ่มจิตรลดา” เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๒๓

“คนไม่มีความสุจริต คนไม่มีความมั่นคง ชอบแต่มีกง่าย ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ”

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒

“ความซื่อสัตย์สุจริตนั้น ขอวิเคราะห์ศัพท์ว่า ความตรงไปตรงมา ต่อสิ่งทั้งหมดน้อยใหญ่ ส่วนงานของราชการ ส่วนงานของตนเองเป็นส่วนตัว ทั้งหมดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต และคำว่าสุจริตนี้ ก็มาจากการท่องเที่ยวของจิตในทางที่ดีหรือคิดให้ดี คิดให้สุจริต ทั้งฉลาดด้วย ทั้งไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือการงานของตัวเอง ทั้งไม่เบียดเบียนส่วนรวมด้วยจึงจะเป็นผู้สุจริต”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชา อาจารย์และนายทหารนักเรียน โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๕๗ ซึ่งเดินทางมาศึกษาภูมิประเทศต่างๆ ไปทางภาคใต้ ในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์ วันอังคารที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๒

“ในการพูดจา ในการกระทำ ในการคิดเราทำในสิ่งที่เรียกว่า สุจริต หมายความว่า ทำในสิ่งที่ไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อผู้อื่นตรงข้าม บรรเทาความเดือดร้อนต่อผู้อื่น อันนี้ก็เป็นการทำบุญอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งสูงยิ่งขึ้นไปอีก...”

พระราชดำรัสในโอกาสที่คณะชาวห้วยขวาง พญาไท เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๑

“การที่จะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือ ที่เป็นประโยชน์ และเป็นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวมิได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย เพราะเหตุว่าความรู้ นั้น เป็นเหมือนเครื่องยนต์ ที่ทำให้รถยนต์เคลื่อนไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรม เป็นเหมือนหนึ่งพวงมาลัยหรือหางเสือ ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำพาให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทาง ด้วยความสวัสดิ คือ ปลอดภัยจนบรรลุถึงจุดหมายที่พึงประสงค์ ดังนั้น ในการที่จะ ประกอบการงานเพื่อคนเพื่อส่วนรวมต่อไป ขอให้ทุกคนสำนึกไว้เป็นนิตย์ โดยตระหนักว่า การงาน สังคม และบ้านเมืองนั้น ถ้าขาดผู้มีความรู้เป็นผู้บริหารดำเนินการ ย่อมเจริญก้าวหน้าไปได้โดยยาก แต่ถ้างานใด สังคมใด และบ้านเมืองใดก็ขาดบุคคล ผู้มีคุณธรรมความสุจริตแล้ว จะดำรงอยู่มิได้เลย”

พระบรมราชโองการ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๐

“ในบ้านเมืองเราทุกวันนี้ มีเสียงกล่าวกันว่า ความคิดจิตใจของคนเปลี่ยนแปลง ไปในทางที่เสื่อม ความประพฤติที่เป็นความทุจริตหลายอย่าง มีทำที่ที่จะกลายเป็น สิ่งที่คนทั่วไปพากันยอมรับ และสมยอมให้กระทำกันได้เป็นธรรมดา สภาพการณ์เช่นนี้ ย่อมทำให้วิถีชีวิตของแต่ละคนมีดมัวลงไป เป็นปัญหาใหญ่ที่เหมือนกระแสดลื่น อันไหลบ่าเข้ามาท่วมทั่วไปหมด จำเป็นต้องแก้ไขด้วยการช่วยกันฝืนคลื่นที่กล่าวนั้น ในการดำเนินชีวิตของเรา เราต้องข่มใจไม่กระทำความสิ่งใดๆ ที่เรารู้สึกด้วยใจจริงว่าชั่ว ว่าเสื่อม เราต้องฝืน ต้องต้านความคิดและความประพฤติทุกอย่าง ที่รู้สึกว่าเป็น ขัดกับธรรมะ เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำความสิ่งที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้องและเป็นธรรม ถ้าเราร่วมกันทำเช่นนี้ให้ได้จริงๆ ให้ผลของความดี บังเกิดมากขึ้นๆ ก็จะช่วยค้ำจุนส่วนรวมไว้มิให้เสื่อมลงไป และจะช่วยให้ฟื้นคืน ดีขึ้นได้เป็นลำดับ”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดการประชุม ยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๒ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๓

“ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายจงมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์ สุจริต ถือเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เพราะคุณธรรมอันนี้เป็นมาตรฐานอันสำคัญที่จะยังความเจริญ และความเป็นปึกแผ่นแก่สังคม เป็นบ่อเกิดแห่งความสามัคคีกลมเกลียว ความซื่อสัตย์ สุจริตที่ว่านี้ หมายถึง ความสุจริตซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น ที่เกี่ยวข้องมีเจตนาบริสุทธิ์ไม่เอารัดเอาเปรียบ”

พระราชดำรัสในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖

ที่มา

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน).(๒๕๖๑).การส่งเสริมคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา”
สร้างคนดีสู่สังคม.พิมพ์ครั้งที่ ๑.กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน).(๒๕๕๙).เทิด ๙ ปกเทศ ๗๐ คุณธรรมนำประชา.พิมพ์ครั้งที่ ๓.กรุงเทพฯ :
บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด

กระทรวงวัฒนธรรม.(๒๕๕๙).๙๙ พระบรมราโชวาท น้อมนำราชภัฏรุ่มเย็นเป็นสุขสานต.กรุงเทพฯ :
กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

เว็บไซต์ สำนักงาน ก.พ. : <https://www.ocsc.go.th>

แบบทดสอบ

แบบทดสอบ

- ข้อ ๑ ความไม่ทนต่อการทุจริตที่รุนแรงที่สุดใน ๔ ข้อนี้คือข้อใด
- ๑) การว่ากล่าวตักเตือน
 - ๒) การประกาศให้สาธารณชนรับรู้
 - ๓) การแจ้งเบาะแสหรือการร้องทุกข์กล่าวโทษ
 - ๔) การชุมนุมประท้วง
- ข้อ ๒ สาเหตุที่ทำให้บุคคลทนต่อการทุจริตจะเกิดขึ้นเมื่อใด
- ๑) ตนเองได้รับประโยชน์หรือให้งานสามารถดำเนินต่อไปสู่ความสำเร็จ
 - ๒) การทุจริตเป็นเรื่องไกลตัว
 - ๓) ไม่มีผลกระทบกับตนเองโดยตรง
 - ๔) ถูกทุกข้อ
- ข้อ ๓ การร้องขอคุ้มครองช่วยเหลือพยานสามารถยื่นคำร้องที่ใด
- ๑) สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด
 - ๒) สำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
 - ๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 - ๔) ถูกทุกข้อ
- ข้อ ๔ ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษและการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๓ การกันเป็นพยานจะสิ้นสุดลงเมื่อใด
- ๑) ให้ถ้อยคำที่ไม่เป็นประโยชน์
 - ๒) ลาออกจากความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - ๓) ผู้บังคับบัญชาสั่งเพิกถอนการกันเป็นพยาน
 - ๔) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งสั่งยกเลิก

ข้อ ๕ ลักษณะของความละเอียดต่อการทุจริตระดับสูงหมายถึงอย่างไร

- ๑) กลัวคนอื่นรู้ว่าทำผิด
- ๒) กลัวตนเองถูกลงโทษ
- ๓) แม้ไม่มีใครรู้ ก็ไม่กล้าที่จะทำผิด
- ๔) ผิดทุกข้อ

ข้อ ๖ ข้อใดเป็นการควบคุมทางสังคมโดยการจูงใจ

- ๑) ชมเชย
- ๒) ตีฉีนนินทา
- ๓) ประชาทัณฑ์
- ๔) ลงโทษตามกฎหมาย

ข้อ ๗ การควบคุมทางสังคมไม่ให้มีการกระทำที่ผิดควรจะทำโดยวิธีใด

- ๑) การตีฉีนนินทา
- ๒) การลงโทษทางกฎหมาย
- ๓) การให้ใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ทำความดี
- ๔) การยกย่องชมเชย

ข้อ ๘ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองคือข้อใด

- ๑) การปฏิบัติตนตามหน้าที่ของตนเอง
- ๒) การปฏิบัติตามกฎหมายและมีสำนึกทางการเมือง
- ๓) การเสียภาษี
- ๔) การบริโภคสินค้าภายในประเทศ

ข้อ ๙ พื้นฐานของความเป็นพลเมืองดีคือข้อใด

- ๑) ความรับผิดชอบต่อตนเอง
- ๒) ความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง
- ๓) ความรับผิดชอบต่อคนในครอบครัว
- ๔) ความรับผิดชอบต่อสังคม

- ข้อ ๑๐ ข้อใดคือการใช้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
- ๑) การแสดงความคิดเห็นของตนเอง
 - ๒) การยอมรับเหตุผลของตนเองมากกว่าผู้อื่น
 - ๓) การยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดี
 - ๔) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง

คำตอบ

- ข้อ ๑ ๔) การชุมนุมประท้วง
- ข้อ ๒ ๔) ถูกทุกข้อ
- ข้อ ๓ ๔) ถูกทุกข้อ
- ข้อ ๔ ๑) ให้ถ้อยคำที่ไม่เป็นประโยชน์
- ข้อ ๕ ๓) แม้ไม่มีใครรู้ ก็ไม่กล้าที่จะทำผิด
- ข้อ ๖ ๑) ชมเชย
- ข้อ ๗ ๒) การลงโทษทางกฎหมาย
- ข้อ ๘ ๒) การปฏิบัติตามกฎหมายและมีสำนึกทางการเมือง
- ข้อ ๙ ๑) ความรับผิดชอบต่อตนเอง
- ข้อ ๑๐ ๓) การยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดี

(ที่มา หลักสูตรสร้างวิทยากรผู้นำการเปลี่ยนแปลง สู่สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ชุดหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti - Corruption Education) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑)

หนังสือชุดวิชาป้องกันการทุจริต กระทรวงคมนาคม
วิชาที่ ๒ ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงคมนาคม

38 ถนนราชดำเนินนอก แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

Website : <http://anticorruption.mot.go.th>

E-mail : anticorruption@mot.go.th

Facebook : Anti-Corruption Operation Centre MOT

Tel. : 0 2283 3208 Fax : 0 2283 3480